

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه‌شنبه (۲۲) اردیبهشت‌ماه ۱۳۴۹

فهرست مطالب :

- ۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : مهندس عترت مریدی - رامید .
- ۳ - تصویب صورت جلسه .
- ۴ - تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای کشاورزیان معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن .
- ۵ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع بلایحه توسعه شبکه تلویزیونی در شهرستانها .
- ۶ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون راه راجع بلایحه ایمنی راهها و راه آهن و ارسال به مجلس سنا .
- ۷ - تقدیم صورت جزء سهمیه حق عضویت و کمک دولت شاهنشاهی بابت مخارج سازمانهای بین‌المللی بوسیله آقای قوام صدری معاون وزارت دارائی .
- ۸ - اعلام وصول و قرائت نامه‌های مربوط به چهار لایحه قانونی از مجلس سنا .
- ۹ - ختم جلسه .

مجلس ساعت نه و چهل دقیقه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

خطیبی - مهندس عطائی - کیوان - مرتضوی - دکتر گانگیک - مروئی .

غائبین مریض - آقایان :

ارسنجانی - کریم بخش سعیدی - حق شناس - پاینده - بانودولشاهی - دکتر ضیائی - ظفر - دکتر عدل طباطبائی - کاسمی - کورس .

۲ - **بیانات قبل از دستور آقایان :** مهندس عترت - مریدی - رامید

رئیس - نطقهای قبل از دستور را شروع میکنیم آقای مهندس عترت تشریف بیاورید .

مهندس عترت - جناب آقای رئیس - همکاران

گرامی

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

مریدی - دکتر حکیم شوشتری - شیخ الاسلامی - دکتر خسروی - دکتر امین - دکتر اسفندیاری - پرویزی - شهرستانی - دکتر حبیب‌اللهی - خانلر فراچورلو - بهادری - بانویزرگ‌نیا - روحانی - ثامن - مسعودی - دکتر الموتی - مؤید امینی - دکتر حکمت - صدیقیانی زاده - فروتن - مهندس اخوان - دکتر غنی - محمدولی فراچورلو - شکینا - بانو جهانبانی - تهرانی - مهندس ارفع - آموزگار - اهری - بوشهری - جوادی - صادق سمعی - طباطبائی - دکتر

چون که عموم مردم در این خصوص در نظر
 رهبر عظیم و مسیورین گرانمایه شده در
 پنج روز تری که حجت فرمودند و چشم خندان
 شریفشان روشن ساختند اصحیح است این سفر ملوکانه
 مانند سایر مسافرتها برای ایران و هر برای فخر
 و غرور و بزرگوئی و پیش خیز و برکت بود و برای امت های
 عضو سازمان عمران منطقه ای بودهای رفته و سعادت پیش
 پیش در برداشتن (صحیح است) کنفرانس امیر شهادت
 مقالات مندرجه در روزنامه های سه کشور عضو این سازمان
 از افکار عالی اسدی شهنشاه منبره واهی گرفت صورتی که
 حضرت رئیس جمهور تری که رسماً آنرا داشتند از طرف
 صاحب توانای شهنشاه در مسائل مختلف سیاسی و
 اقتصادی و عمرانی استفاده کامل کردیم این تجلیل نه تنها
 از طرف رئیس کشور دولت تری که بعمل آمده بلکه عموم
 رؤسای کشورهای بزرگ دنیا و رهبران ملل متمدنی امروز
 مکرر از نیت بلند و افکار ارزشمند معظمه تجلیل و تکریم
 نموده اند و جای بسی مباهات است که شخصیت جهانی
 شهنشاه آریه مهر ملت ایران را بجائی رسانیده است که
 امروز مقامی بسیار شامخ توأم با افتخار فیمین ملل متمدنی
 جهان احراز نموده ایم (صحیح است) از درگاه باری تعالی
 مسئلت می نمایم که سایه بلند پایه این گوهر تابناک را برای
 همیشه بر سر ملت ایران مستدام بدارد (انشاء الله).

مطلب دیگری که قصد داشتم در جلسه گذشته بعرض
 برسانم و امروز این توفیق بدست آمد آنکه در اوایل ماه
 جاری وزارت بهداشتی در اجراء مویبات ملوکانه هیئت
 مرکب از معاونین و مدیران کل و رؤسای ادارات مربوطه را
 بمنظور رسیدگی و رفع نواقص واحدهای درمانی و بهداشتی
 استان کرمان باین استیلا اعزام داشت. این هیئت بگروه های
 چند نفری تقسیم شده و مدت ۹ روز به مناطق جیرفت - بم -
 یافت - رفسنجان - سیرجان، بردسیر ماهان مسافرت و از
 نزدیک بیمارستانها - درمانگاهها قسمتهای ریشه کنی
 مالاریا - آزمایشگاهها - سپاه بهداشت و همچنین تعدادی
 از اماکن عمومی این نقاط مانند حمامها - آرایشگاهها
 نانوائی ها را بازدید و وضع کار و نحوه فعالیت مأمورین را
 مورد رسیدگی قرار داده به نواقصی برخورد کرده و تدوینات مندیها
 را تشخیص داده و خدمات و عملیات برجسته آن عده از

کرمانی که بدون تصدیق و تحقیق بود مشاهده نموده
 سپس بن هیئت اجتماعی که بصورت آقای دکتر شهنشاهی
 وزیر بهداشت و وزارت بهداشت و جناب استاندار کرمان و
 جمعی دیگر از مجلس شورای ملی در استان کرمان و عموم
 فرمانداران و شهرداران و مسئولین واحدهای درمانی و
 بهداشتی این استان تشکیل شده بود گزارش بررسیهای
 خود را قرائت و مورد بحث و شور قرار گرفت و تصمیمات
 بسیار ارزنده ای که ذیلاً باستحضار خواهد رساند اتخاذ
 گردید و هیئت محترم دستور اجرائی آنرا از طرف جناب آقای
 وزیر صادر و ابلاغ شد.

- این تصمیمات عبارتند از:
- ۱- طرح زیربنای ایجاد یک مرکز بهداشت در حجه ۱
 استانی که تا آخر سال ۵۱ آماده شروع کار نماید.
 - ۲- تبدیل مرکز درمانی شهرست شهری جیرفت و
 مراکز بهداشتی در حجه ۱
 - ۳- ایجاد یک آموزشگاه منمائی روستائی در شهر
 کرمان
 - ۴- موافقت بر پرداخت وام کمی به گروههای پزشکی
 شهرست شهری کرمان و به منظور ایجاد یک بیمارستان
 مجهز ۱۵۰ تخت خوابی در شهر کرمان و ۵۰ تخت خوابی در
 شهرستان بم

- ۵- ایجاد یک مرکز بهداشتی در بم
- ۶- توسعه مراکز بهداشت رفسنجان و سیرجان
 و بردسیر
- ۷- اختصاص اعتباری به مبلغ یک میلیون و پانصد هزار
 ریال بمنظور تعمیرات آسایشگاه مسلولین کرمان.
- ۸- ساختمان مراکز درمانی و بهداشتی روستائی
 بردسیر و ماهان با تخصیص چهار میلیون ریال اعتبار شروع
 گردید.
- ۹- یک آموزشگاه بیماریامائی در رفسنجان بصرفیت
 چهل دانش آموز تأسیس خواهد شد.
- ۱۰- کادر اداری و پزشکی بیمارستانهای جیرفت
 و یافت تکمیل خواهد شد و همچنین بر تعداد پرستاران و
 بهیاران - کرمان افزایش داده خواهد شد.
- ۱۱- افزایش اعتبار تنظیم خانواده از دو میلیون

و چهار صد هزار ریال به ده میلیون و پانصد هزار ریال در سال.
 ۱۲- تعویض محل آزمایشگاه کرمان به جای
 مناسب دیگری و تجهیز وسائل فنی و همچنین افزایش تعداد
 کادر فنی آن

مسئلاً چنانچه این هیئت در معیت آقای وزیر بهداشتی
 بکرمان نیز رفت این تصمیمات مفید باین زودیها اتخاذ
 نمیگردید. من از طرف نمایندگان محترم مردم شاهدوست
 و وطنپرست استان کرمان وظیفه دارم از ابتکار آقای
 وزیر محترم بهداشتی و زحمات همکاران ایشان تشکر و
 سپاسگزاری نمایم و بعرض برسانم که مردم نجیب کرمان
 هیچوقت خدمات ارزنده خادمین خود را فراموش نکرده
 و موفقیت های بیشتر آنان را از خداوند متعال مسئلت دارند
 و منتظرند که هیئت محترم دولت هم که فراراست بکرمان
 مسافرت فرمایند هر چه زودتر باین استان عزیمت فرموده
 و مخصوصاً مسئولان وزارت راه و سازمان برنامه راههای
 اصلی و فرعی ناهموار و پرگرد و خاک این استان را بچشم خود
 به بینند و با استعداد های نهفته آن مخصوصاً استعداد
 کشاورزی و ارزش اقتصادی جیرفت مقایسه کرده و متوجه
 شوند که راههای این استان ابداً متناسب با کوشش ها و
 فعالتهای چشم گیر و تولیدات کشاورزی نبوده و فکر
 عاجلی در راه سازی فرمایند. من مطمئنم چنانچه راههای

ضروری این منطقه ساخته شود بخش های خصوصی
 چندین برابر فعلی سرمایه گذاری هنگفتی در این استان
 نموده و بسرعت بیش از پیش بسوی عمران و آبادی پیش
 خواهد رفت.

عرض دیگر آنکه در این سفر اینجناب از محصولات
 سهامی زراعی باغین و بعضی مزارع خشخاش این استان
 و همچنین خانه های فرهنگ روستائی بازدید نموده
 پیشرفتهای بزرگی که از لحاظ کشت و برداشت و درآمد
 نصیب این شرکت شده است جای همه گونه تقدیر و ستایش
 است. مأمورین فنی اصلاحات ارضی باعلاقه خاص و
 بعقیده بنده فوق انجام وظیفه شبانه روز خدمت میکردند
 عموم زارعین عضو این شرکت بواسطه ازدیاد درآمد
 اظهار رضایت میکردند. مزارع خشخاش چنان مدیریت
 بسیار صحیح و منظم کتبر میشد دستورات مفصل و عافله

اینکه از طرف آقای دکتر ولیان وزیر پرکار و فعال اصلاحات
 ارضی در مورد حفظ و خراست شیره خشخاش صادر شده
 بود جزء بجزء بمورد اجرا در آمده بود امیدوارم در تمام
 مملکت این دستورات مانند کرمان اجرا شود.

در خاتمه عرایضم نظر جناب آقای وزیر دارائی
 را نسبت به نحوه ممیزی املاک مزروعی در استان کرمان
 خاصه جیرفت جلب کرده و باستحضار میرسانم که عموم
 باغداران و کشاورزان از تشخیص درآمد مزارع و
 شمارش اشجار باغات و میزان عواید آنها ناراضی بوده
 و اظهار میداشتند که مأمورین ممیزی اشتباه بزرگی در تعداد
 اشجار مرکبات و همچنین مقدار محصول آنها نموده و
 ارقامی سرسام آورده در دفترچه های ممیزی نوشته اند که ابداً
 باحقیقت و وفق نمیدهد من خواهش دارم فوراً بوسیله مأمورین
 مجرب و بی نظیر باین موضوع از نزدیک سیسلیگی
 در صورتیکه مشخص شود این هیئت دچار اشتباه شده به
 تجدید ممیزی آن دستور فرمایند. بدیهی است مردم
 آماده اند که مالیات حقه دولت را بپردازند ولی اگر مالیاتی
 بردار آمدهای واهی و خیالی بسته شود موجب میشود که
 مالیات حقه هم مدتی لاوصول بمانند این موضوع بزبان
 دولت و مردمه اجباراً تمام خواهد شد. از اظهار لطفی که
 فرمودید متشکرم (احسن - احسن).

رئیس - آقای قوام صدوری فرمایند.
قوام صدوری (معاون وزارت دارائی) - در موردی
 که تذکره دادند برای استحضار ایشان و مجلس محترم
 عرض میکنم که سه نفر مأمور تعیین شده اند و بکرمان میروند
 و باین کار رسیدگی می کنند خیال می کند رفع نگرانی نموده
 محترم بشود.

مهندس عتوت - خبی متشکرم.
رئیس - آقای مریدی فرمایند.
مریدی - جناب آقای رئیس همکاران رجستر
 قبل از شروع عرایضم موفقیت کنفرانس آریه را که از
 سران سه کشور ایران است بگفتن و تریه تشکیل شده بودند. بی
 گفته و سلمه این موفقیت نتیجه افکار و اندیشه های عالی
 شهنشاه آریه مهر هر عر تقدیر بوده است و متبت ایران بهر
 دلائل برهبری حردمندانه معظمه افتخار میسید. یکی
 بیت و افکار سند و حردمندانه تشکیل شرکتهای عمومی

است که در روز ۲۳ اردیبهشت ماه ۱۳۴۶ شاهنشاه آریامهر طی فرمانی خطاب بجناب آقای هوبدا نخست وزیر سال ۱۳۴۶ را سال تعاون نامیده و مقرر فرمودند.

(بمنظور تفهیم اصول تعاونی و تعمیم اصول آن در سراسر کشور و تهیه قوانین مناسب با اوضاع اجتماعی ایران و تهیه موجبات پیشرفت و حمایت از فعالیتهای تعاونی و ایجاد هم آهنگی در امور شرکتی تعاونی و اعطای کمکهای لازم و تربیت و تجهیز نیروی انسانی مورد لزوم و استقرار تعاون در رشته های مختلف اقتصادی و تمرکز امور شرکتها و اتحادیه های تعاونی و نظارت بر فعالیت های آنها سازمانی زیر نظر مستقیم نخست وزیر تشکیل گردد).
در اجرای منویات ملوکانه سازمان مرکزی تعاون کشور زیر نظر مستقیم جناب آقای نخست وزیر تشکیل و شروع بفعالیت نمود. از ظرفی سازمان مرکزی تعاون روستائی ایران که در اجرای اصل اول انقلاب سفید شاه و مردم تشکیل شده بود در سال ۱۳۴۶ طبق قانون تشکیل وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی زیر نظر آن وزارتخانه بفعالیتهای خود ادامه داد.

سازمان مرکزی تعاون کشور در اجرای وظایف مندرج در فرمان اقدامات مفید و دامنه داری انجام داده که برای استحضار همکاران گرامی خلاصه ای از آنرا بشرح زیر بعرض میرساند.

۱- تهیه پیش نویس لایحه قانون جدید تعاون که هم اکنون در کمیسیون خاص مجلس مورد بررسی نمایندگان محترم میباشد.

۲- آموزش و ارشاد از طریق تشکیل کلاسهای مختلف در اکثر نقاط کشور و هم چنین همکاری لازم با دانشگاه تهران برای تأسیس مؤسسه آموزش و تحقیقات تعاونی هم چنین تماس و همکاری با سازمانهای بین المللی تعاون و شرکت در کنفرانس منطقه ای و نیز همکاری با وزارت آموزش و پرورش و تنظیم برنامه های مربوط به تعلیمات تعاونی در مدارس.

۳- تهیه و تنظیم و هم چنین ترجمه کتب مختلف تعاونی و انتشار در حدود ۴۱ جلد کتب مربوط به تعاونی و انتشار نشریه ای بنام ماهنامه تعاون که در بالا بردن سطح معلومات افراد بسیار مؤثر و مفید بوده.

سازمان مرکزی تعاون روستائی ایران در اجرای وظائف قانونی خود بموازات سایر فعالیتهای پر دامنه وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی اقدامات و فعالیتهای چشم گیری در روستاهای کشور انجام داده که شمه ای از آنرا جهت مزید استحضار نمایندگان محترم بعرض میرساند.

۱- تشکیل ۸۱۰۲ شرکت تعاونی با عضویت ۱۳۹۹۷۶۲ خانوار زارع با سرمایه ای بمبلغ ۱۹۸۴۴۰۳۷۵۰ ریال که این شرکتها بمنظور بالا بردن سطح اقتصاد روستائی و درآمد سرانه زارعین عضو توانسته اند از محل سرمایه خود و هم چنین اعتبارات و وامهای دریافتی از سازمان مرکزی تعاون روستائی ایران گامهای مؤثری در بهبود وضع خود بردارند.

۲- تشکیل اتحادیه های تعاونی روستائی بمنظور خرید مازاد محصول زارعین و فروش آن ببهای متعادل به مؤسسات دولتی و غیر دولتی و هم چنین تهیه و تدارک مایحتاج اولیه کشاورزان از تولید کنندگان داخلی با قیمت مناسب که انجام این عمل در تثبیت قیمتها مؤثر بوده و خواهد بود.

بظور مسلم همکاران ارجمند استحضار دارند که تا قبل از انقلاب سفید اکثر دهقانان برای تهیه مواد سوختی خود مبادرت بقطع درختان جنگلی مینمودند

ولی پس از انقلاب سفید ایران سازمان مرکزی تعاون روستائی ایران موفق شد با همکاریهای از زنده شرکت ملی نفت ایران با تأسیس ۷۶۲ فروشندگی مواد نفتی در روستاها از طرفی از بردن درختان که جزء سرمایه ملی میباشد جلوگیری و از طرف دیگر مواد نفتی مورد نیاز کشاورزان را با قیمت رسمی در اختیار آنان قرار دهد.

۳- ترویج و مصرف انواع بذرهای اصلاح شده کودهای شیمیائی و سموم دفع آفات نباتی از طریق شرکتی تعاونی روستائی موجب گردید محصول زارع در واحد سطح بالا رود و از این راه بدرآمد کشاورزان کمک شایانی گردد.

۴- با تشکیل کلاسهای مختلف آموزشی در بالا بردن سطح اطلاعات تعاونی مأموران وزارت عین اقدامات چشم گیری بعمل آورده.

مطلب دیگری که لازم است بعرض نمایندگان محترم برسانم این است که:

در موقع مسافرت جناب آقای دکتر زاهدی وزیر محترم کشور به کرمانشاهان و بازدید از برنامه های عمرانی این استان مبلغ چهل میلیون ریال از محل اعتبارات وزارتخانه برای اجرای طرحهای عمرانی استان در اختیار جناب آقای مهندس شهرستانی استاندار محترم کرمانشاهان گذاشتند لازم میدانم از طرف خود و آقایان نیاکان و ایلخانی پور از توجه جناب آقای وزیر محترم کشور اظهار سپاسگزاری نموده و توفیق مشارالیه و جناب آقای مهندس شهرستانی را که در راه منویات ملوکانه و اجرای برنامه های دولت در سطح استان که از هیچگونه مجاهدت و کوششی دریغ نینمایند از خداوند متعال مستثنا نمایم.

در این مسافرت ضمن بررسی احتیاجات مردم شاه آباد غرب از برنامه عملیات مبارزه با آفت سن در روستاهای شاه آباد غرب که وسیله اداره کل کشاورزی استان در دست انجام بود بازدید نموده فعالیتهای مأموران کشاورزی و سپاهیان ترویج در خور تقدیر میباشد ضمناً از سازمان برنامه و وزارت راه تقاضا دارد همانطور که طی نامه های عدیده درباره احداث جاده فیروز آباد - کوزران در منطقه شاه آباد غرب تقاضا شده و وعده فرموده بودند قطعه اول این راه از فیروز آباد به گهواره در سال ۱۳۴۸ شروع میگردد تقاضای بذل توجه نسبت به انجام این امر را که برای ساکنین منطقه جنبه حیاتی دارد و در موقع بارندگی عبور و مرور اهالی این ناحیه را دچار اشکال مینماید دارد.

درختانم عرایضم با اطلاع از اینکه در هفته گذشته هیئت علمی و دانشگاهی فرانسه برای بررسی و تأسیس یک مؤسسه نمونه دانشگاهی با وزارت علوم و آموزش عالی مذاکراتی در تهران بعمل آورده اند و نظر به اینکه جناب آقای دکتر رهنما وزیر محترم علوم و آموزش عالی باللهام از نیات خیرخواهانه رهبر عالیقدر ملت ایران در نظر دارند این مؤسسه را در خارج از تهران تأسیس نمایند لازم میدانم ضمن اظهار خوشوقتی از اقدامات جناب آقای وزیر محترم علوم و آموزش عالی تقاضا نمایم با توجه به اینکه در حال حاضر در نواحی غربی ایران تاکنون دانشگاهی ایجاد نشده در صورتیکه این دانشگاه در ناحیه غرب ایجاد گردد محصلین استانهای کرمانشاهان و

کردستان و فرمانداریهای کل همدان - ایلام و لرستان میتوانند از آن بهره مند گردند. سپاسگزارم (احسنت - احسنت).
رئیس - آقای رامبد بفرمائید.
رامبد - ریاست معظم مجلس، نمایندگان محترم، اینجانب از طرف فراکسیون پارلمانی حزب مردم و وظیفه دارم چند دقیقه ای وقت همکاران محترم را برای مطالعه و بررسی بسیار سریع و نتیجه گیری از سفر میمنت اثر رهبر عالیقدر و عزیز ملت ما در راه ترقی و تعالی نه تنها ملت ایران بلکه بهبود وضع بشریت در دوره خاصی انجام داده اند بگیرم (احسنت) این سفر و مطالعه درباره نتایج آن متضمن چند نکته است ما اگر بخواهیم آنچه در این جلسه سران سه کشور گذشت در مقابل چشم قرار بدهیم و نتایج جلسات سران سایر کشورهای منطقه همجوار خودمان را مطالعه کنیم چه مبینیم؟ در آنجاها صحبت از تجهیز و تحریک و تقاضای برادر کشی بوده ولی در جلسات سران سه کشور دوست صحبت از صلح و صفها و دعوت عموم ملل و دول جهان به حفظ حقوق بین الملل بوده است (صحیح است) من وقتی نتیجه این جلسات را از آن جمله پیامی که این سه رئیس کشور بدو قدرت بزرگ شرق و غرب، امریکا و شوروی فرستاده اند، دیدم، واقعاً احساس غرور کردم، آنجائی که در تاریخ می بینیم غرب ملل آسیائی و آفریقائی را استثمار کرده بود پیشرفت مملکت ما و این دو کشور دوست تا بدانجا میرسد که با این پیام دنیا متوجه است که ایران و دو کشور دوست آن نه جزو اعمار شرق هستند و نه جزو اعمار غرب (صحیح است) نه تلگراف می کنند که اگر تافردا اسلحه نفرستید نابود می شویم و نه بان دیگری تلگراف می کنند که اگر بمکم نکنید به کجا متوسل میشویم. نه تنها نیات سیاسی مملکت ما را حکایت می کند بلکه نیات این سه رهبر راجاکی است البته احتیاجی نیست مطلبی را که خود سروران من از من بهتر مطلع هستند یاد آور شوم. نمونه کوچکی از بشر - دوستی و صلح خواهی رهبر ما همان تشکیل لژیون خدمتگزاران بشر است (صحیح است) و این مطلب بدان پایه شایان اهمیت است که اکنون در سازمان ملل مطرح خواهد شد. بیابیم ورق یزینم و دوخبر مصادف همدیگر

را از لحاظ زمان مقایسه کنیم. در يك جا سران سه کشور دوست ترکیه و ایران و پاکستان می نشینند و بمأمورین اجرائی توصیه اکید می کنند که در بطن و توسعه اقتصادی و تجاری باید بکوشید و چند ساعت بعد از رادیوها می شنویم که در منطقه عربی خاورمیانه دو کشور عربی بسبب اختلافات داخلی قطع رابطه تجاری می کنند. در خاتمه عرایض اجازه می خواهم از زبان ملت ایران که یقین دارم همه نمایندگان محترم در این بیان هم عقیده هستند نسبت به ریاست جمهوری ترکیه و دولت و ملت همسایه عزیز ما نسبت آنچنان پذیرائی و احترام شایسته ای که شایسته رهبر مایود ابراز داشتند تشکر بکنیم (صحیح است - احسن است) و اعلام بکنیم که این دوستی ها متقابل است. در هر جائی که پای شاهنشاهی ما وارد میشود آن ملت ایران احساسات می کنند و تمام ملت ایران این احساسات را مدیون آن ملت متقابل خواهند بود (احسن است - احسن است).

۳- تصویب صورت جلسه

رئیس - راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۴- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای کشاورزبان معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن

رئیس - وارد دستور میشود آقای کشاورزبان بفرمائید.

کشاورزبان (معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن) -

با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم چون پست کشورهای متحده امریکای شمالی مقررات مربوط به مبادله امانات پستی بین کشورهای اتحاد پستی جهانی را پذیرفته و برای مبادله امانات و مرسولات با قیمت اظهار شده با سایر کشورها مبادرت به عقد موافقت نامه های دو جانبه مینماید و نظر باینکه مبادله امانات و مرسولات با قیمت اظهار شده بین دو کشور با توجه به توسعه فراوانی که در روابط پستی دو کشور وجود دارد بعلمت اینکه قرارداد دو جانبه بین دو کشور موجود نیست با مشکلات زیاد مواجه است لذا ماده واحده در مورد مبادله امانات و مرسولات پستی با قیمت اظهار شده بین ایران و کشورهای متحده امریکای شمالی را تقدیم داشته و استدعای تصویب آن را مینمایم.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۵- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع به لایحه توسعه شبکه تلویزیونی در شهرستانها

رئیس - گزارش شور اول لایحه توسعه شبکه های تلویزیونی در شهرستانها مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی کمیسیون دارائی در جلسه ۲ اسفندماه ۱۳۴۸ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۴۱۲۱۴ - ۱۳/۱۱/۱۳۴۸ راجع به توسعه شبکه های تلویزیونی در شهرستانها را که بشماره ۱۱۱۶ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرار داد و عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارم. لایحه قانون توسعه شبکه های تلویزیونی در شهرستانها ماده واحده - بمنظور توسعه شبکه دستگاههای فرستنده تلویزیونی در شهرستانها بدولت اجازه داده میشود که از هر دستگاه گیرنده تلویزیونی که در داخل کشور ساخته میشود مبلغ دو تا سه هزار ریال بتناسب با کیفیت دستگاه گیرنده از کارخانه های سازنده دریافت نماید و وجه حاصل از اجراء این قانون منحصر بمصرف توسعه شبکه و بهره برداری از دستگاههای فرستنده تلویزیونی در شهرستانها خواهد رسید. مخبر کمیسیون دارائی - علی اکبر دانشمند

گزارش شور اول از کمیسیون اطلاعات بمجلس شورای ملی

کمیسیون اطلاعات در جلسه ۸ اردیبهشت ماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به توسعه شبکه های تلویزیونی در شهرستانها را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارم.

مخبر کمیسیون اطلاعات - دکتر وحیدنیا

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای مؤید امینی بفرمائید.

مؤید امینی - با اجازه مقام ریاست مسئله ای که

در مورد تلویزیون و توسعه شبکه تلویزیون در شهرستانها می خواهم بعرض همکاران محترم برسانم مسئله ای است که در کمیسیون اطلاعات بطور مشروح مطرح شد و با حضور آقای معاون وزارت اطلاعات همه صحبت ها را کردیم و از آقای قوام صدوری معاون محترم وزارت دارائی خواهش کردیم که يك آمار دقیق در این مورد بیاورند و در کمیسیون

مطرح شود که ببینیم آیا این سه هزار ریالی که از مردم شهرستانها می خواهند بگیرند تکافوی تأسیس تلویزیون و توسعه تلویزیونی در شهرستانها را خواهد داد یا نه؟ بنده مقدمتاً باید بعرض برسانم با کمال تأسف شنیده ام این قانون که هنوز در مرحله طرح است و بتصویب مجلس نرسیده و آقایان مشغول بررسی آن هستند در شهر رشت اجرا شده. من نمیدانم ما چه عجله ای داریم که به این ترتیب قانون به مجلس بیاید. و چه اصراری هست برای اینکار قانونی که به کمیسیون آمده و هنوز از تصویب مجلس نگذشته در بعضی از شهرستانها بموقع اجرا بگذارند این چه مسئله ای است و بچه مناسبت باید اینطور باشد که الآن از مردم رشت و بندر پهلوی و سایر شهرستانهایی که در آنجا شبکه تلویزیونی برقرار شده و افتتاح کرده اند سیصد تومان پول بگیرند بعنوان اینکه می خواهند تلویزیون داشته باشند از همه بالاتر از مردم این شهرستانها هم ده تومان بعنوان عوارض میگیرند در خود تلویزیون تهران که این مطلب را نشان داد بنده دیدم آن خانم رشتی بان آقای رشتی گفتند این چه تبعیضی است که روا میدارید آیا از شما در تهران هم این ۱۰ تومان را میگیرند که از مامی گیرند. البته این گفتگویی بود که بین رهبر تلویزیون و آن آقای مطرح شد. در کمیسیون اطلاعات همه آقایان بودند و آقای فروتن هم تشریف داشتند مثل اینکه الآن در مجلس نیستند این مسئله مطرح شد. از نظر ما از نظر همه نمایندگان محترم محتویات تلویزیون مهم است. آنچه که بعنوان برنامه در معرض دید مردم گذاشته میشود مهم است. تلویزیون در دنیا يك عامل مهم تعلیم و تربیت است. حتی میتوانند از نیمکره غربی به نیمکره شرقی و از این طرف دنیا با نظرف دنیا تمام دروس دانشگاهی را نشان بدهند و این موضوع اینقدر اهمیت پیدا کرده که ملاحظه فرمودید آمدن فضانوردان آپولو را به چه نحو خوبی نشان دادند. این يك وسیله بسیار عالی است که باید از آن بحد اعلی استفاده بشود از نظر تعلیم و تربیت و از نظر نشان دادن تحولات بسیار عالی که در مملکت ما انجام شده. بنده هرگز ندیدم این تلویزیون ملی ما بندر عباس را که اینقدر تعریف از ترقی تاش می کنند و اینقدر توسعه پیدا کرده و میلیونها تومان برای ساختن این بندر خرج شده

آنطور که هست نشان بدهد بنده که نرفتم به بندر عباس واقعاً ببینم بندر عباس چه جور جائی است. شما ملاحظه بفرمائید برای خاطر يك جای شهرزاد چه فیلم عالی و بی نظیر درست میکنند و نشان میدهند و پدر مردم را هم در می آورند با این جای شهرزاد یکی پیدا شده مغز مبتکر خودش را بکار انداخته و دو جای را با هم مخلوط کرده آنوقت مردم مجبورند بکریع تمام این برنامه ها را تماشا و این قیافه را نگاه کنند بنده نمیخواهم عرض کنم چرا اینها پول خرج میکنند بنده اعتراضی ندارم به این نحوه تبلیغ. پول خرج میکنند و فیلم خوب بر میدارند ولی تلویزیون که تنها منبع تبلیغاتی نیست. تلویزیون هم ما این نیست که اشاعه بدآموزی بکنند. بنده شواهد و دلایل دارم. عرض میکنم يك فیلمی در تلویزیون نشان میدهند که هنوز ناتمام است بنام پیتون پلیس بنده کتابش را خوانده ام. مترجم محترم هم شواهد درستی نداشته و در جائی نوشته بحضرت عباس قسم حالا بنده نمیدانم نویسنده امریکائی چطور مینویسد بحضرت عباس قسم. بهر حال این جمله در کتاب فارسیش آمده است. در این کتاب که بشکل فیلم در آمده می خواهد ثابت کند تا آنجا که بنده نگاه کردم يك مردم بیلونی که صاحب تنها کارخانه شهر است هر تصمیمی بگیرد میتواند اجرا بکند. آدم کشی، اشاعه فحشا، بهر شکلی که بخواهد، و نظایر اینها و خدا شاهد است که جز این هیچ چیزی نشان نمیدهد و مرتب هم آدم کشی میکنند بدستور همان مرد میلیونر مردم را تحریک میکنند، این درست نیست. مگر فیلم فحطی است که در مملکت ما این فیلم را نشان میدهند عرض کردم تلویزیون يك وسیله عالی برای تعلیم و تربیت است شما همه مملکت را میتوانید بوسیله این تلویزیون نشان بدهید. اینهمه کارهای خلاقه که در این مملکت شده کارخانجات پتروشیمی. جزیره خارک با تمام تأسیساتی که در آن شده. بنده ندیدم جزیره خارک را با تجهیزات و اهمیت خاصی که پیدا کرده بع مردم نشان بدهند. شما خارک را دیده اید؟ نه. این تلویزیون را باید مهارش کرد که برود روی ادبیات ایران روی موسیقی ایران و کارهای خوبی که میشود. برنامه تهیه بکنند. يك غرب زدگی عجیبی در تلویزیون می بینیم. بکده آقایان که موی سرشان را تا نیمه صورتشان پائین آورده اند فکر میکنند در این

مملکت هر کاری که دلشان بخواهد می‌توانند بکنند عرض کنم موسیقی را می‌خواهند نشان بدهند میبینم که موسیقی فرنگی است از شاعر می‌خواهد صحبت بشود از يك شاعر فرنگی است نقاشی می‌خواهند نشان بدهند نقاش فرنگی است اینکه نشد آقا. تا پربروز که بدیع الزمان فروزانفر در ایران مرد هیچکس از او تجلیلی آنچنان که باید بکند نکرده بود هیچ آثارش را در جایی ندیدم خوب چه اشکالی داشت که زندگی این استاد را نشان میدادند يك مسائلی است که آن توجه نمیشود از همه بالاتر ما از هر دستگاه تلویزیونی سیصد تومان میگیریم که ششکه دائر کنیم بنده می‌خواهم از معاون محترم وزارت دارائی سؤال کنم این سیصد تومان برای توسعه شبکه‌های تلویزیونی تکافو میکند؟ حتماً تکافو نخواهد کرد و بعد می‌بیند يك بودجه چند میلیونی می‌آورند و باید تصویب بفرمایند برای توسعه شبکه‌های تلویزیونی من استدعا میکنم يك صوری این مسائل را حل نمایند که هر کس خیال نکند هر کاری بخواهد میتواند بکند. بنده استدعا میکنم این مسئله را توجه بفرمایند من فکر نمیکنم در دنیای امروز کسی مخالف توسعه شبکه تلویزیونی باشد این مهمترین عامل تعلیم و تربیت است ولی این مسائل در دنیای ما نباید تلویزیون را وسیله بدآموزی و خدای نکرده وسیله انحطاط اخلاقی کنیم باید آقای معاون وزارت اطلاعات در مورد خودشان و آقای معاون وزارت دلرانی در مورد خودشان بیایند توضیح بدهند که این مسائل مورد توجهشان هست یا نیست؟ آقای معاون وزارت اطلاعات باید بفرمایند کنترلی در دستگاه تلویزیون دارند یا نه؟

دکتر رهنوردی - تلویزیون ملی خدمات بسیار خوبی کرده.

مؤید امینی - بنده نگفتم خدمت نکرده گفتم تلویزیون ملی باید برنامه‌هایی در جهت مصالح اجتماع و تعلیم و تربیت مردم اجرا بکند.

دکتر رهنوردی - بنده هم دارم عرض میکنم که همینطور است (زنگ رئیس).

مؤید امینی - شما بی خود عرض میکنید.

رئیس - آقای دکتر رهنوردی بگذارید به صحبتشان ادامه بدهند.

مؤید امینی - باید دید که به مردم خدمت می‌کنند یا نه.

دکتر رهنوردی - خدمت میکنند شما نمیدانید.

مؤید امینی - بنده میدانم.

دکتر رهنوردی - شما نمیتوانید خدمات آنها را ندیده بگیرید.

رئیس - آقای دکتر رهنوردی صحبت ناظمی را قطع نکنید بعد بیایند صحبت کنید.

دکتر رهنوردی - تخطئه کردن خدمت مردم درست نیست.

مؤید امینی - شما هم تشریف بیاورید پشت تریبون

مطالبتان را بفرمایید بنده خدمت مردم را تخطئه نکرده هر کس خدمت کند باید گفته بشود مسأله این است که دستگاه تعلیم و تربیت را نباید وسیله بدآموزی قرارداد.

(دکتر رهنوردی - بنده هم قبول دارم) اگر قبول دارید دیگر چه میفرمایید بهر حال داشته عرضم را میگردم جمله معترضه‌ای پیدا شد و اقامت باید در این دستگاه از نظر مشورت و از نظر مصلحت اجتماع يك کاری بکنید که این دستگاه بهتر بچرخد توجه بفرمایید همین پربروز که شاهنشاه آریامهر به جنوب تشریف بردند آیا نمیشد بهترین فیلم را برای

تلویزیون تهیه کرد و برای مردم نشان داد يك فیلم دو سه دقیقه‌ای ردیف کردند و نشان دادند تمام شد و رفت آقا شخص اول مملکت ما تشریف میبرند به جنوب تمام مسائل را می‌بینند تمام جاهائی که ترقی کرده تعالی کرده همه این مسائل را بررسی می‌کنند شما فقط فیلمی نشان میدیدید یا يك دقیقه یا دو دقیقه اینکه درست نیست بعد این را قطع می‌کنند و با عجله تمام فیلم آلفرد هیچکاک را نشان میدهند که چه جور آدم می‌کشند و مردم هم یاد میگیرند اگر درست نمیگویم تشریف بیاورید جواب بدهید.

دکتر رهنوردی - بنده بموقع می‌آیم جواب میدهم.

مؤید امینی - تشریف بیاورید جواب بدهید این مسائل را باید جدی بگیریم این مسائل نباید شوخی گرفته شود باید بررسی شود گفته بشود بنده شخصاً قبول شرف میدهم که هیچ نظری یا غرضی در این گفته‌هایی که میگویم ندارم جز اینکه دلم می‌خواهد کارکنان تلویزیون ملی هم در کار

خودشان موفق بشوند. ادبیات ایران و تاریخ ایران و ترفیات ما را نشان بدهند و مملکت خودشان را از طریق تلویزیون بشناسانند کسی مخالف این کارها نیست و یکی از رفقای هم مسأله من یادداشتی نوشته «تردید نیست که آقای مهندس فطی بطور کلی کار خودشان را می‌کنند و تردیدی نیست علاقه مندی کامل هم دارند ولی این دستگاهی است که هر روز و هر دقیقه و هر ثانیه با چشم مردم سر و کار دارد این ممکن است بدترین وسیله بد آموزی باشد و ممکن است بهترین وسیله و عالیترین وسیله تعلیم و تربیت و آموزش باشد این را باید گفت و بررسی کرد و معاینش را گفت هزاران معایب ممکن است در کار پیدا شود باید معایب را برطرف کرد.

رئیس - آقای قوام صدری بفرمایید.

قوام صدری (معاون وزارت دارائی) - با اجازه مقام ریاست بنده ناگزیرم راجع به يك مطلبی که صورت خاصی پیدا کرده بود اینجاست مطالبی با استحضار برسانم لا یجہای که تقدیم مجلس شده است مادامی که تصویب نشود و تا کلیه مراحل را طی نکنند و به توضیح و صحنه ملوکانه نرسد و مدت قانونیش نگذرد قابل اجراء نیست و هیچ قوه و هیچ مقامی قدرت اجراء چنین لایحه‌ای را که هنوز در مجلس مطرح است ندارد آنچه که در مورد شهر رشت بعرض نماینده محترم رسیده است تصمیمی بوده است که انجمن شهر رشت برای پیش برد توسعه کار هنری و فرهنگی اهالی رشت گرفته است و عوارضی که وضع کرده اند بر اساس اختیاراتی بوده است که بموجب قانون انجمن های شهر دارند تصمیمی گرفته اند تصویب شده اجراء کرده اند و این آن چیزی است که در شهر رشت عمل شده است (فضائلی - بموجب کدام ماده از قانون انجمنهای شهر؟) (فرهاد پور - کی بهشان چنین اختیاری داده شده؟) بهر حال تصمیم انجمن شهر است نه اجراء این قانون که به مجلس تقدیم شده (فضائلی - شما در خود وزارت دارائی این مسأله را چه جور تجزیه و تحلیل می‌کنید که انجمن شهر عوارض بگیرد اینکار مجوز ندارد) در مورد تکافوی این درآمد هم در کمیسیون بعرضشان رساندیم که توسعه شبکه تلویزیونی کشور خیلی بیش از این درآمدها خرج

دارد و از منابع درآمد عمرانی کشور هم استفاده خواهد کرد از این منبع درآمد هم که یکی از منابع است استفاده می‌کند البته کمکی است که برای ابتکار در نظر گرفته میشود این مطلبی بود که بنده باید در مورد مالیات عرض میکردم اگر اجازه بفرمایند در مورد برنامه کار تلویزیونی هم توضیحاتی بعرض برسانم چون روزی که در کمیسیون در حضورشان بودم مطالبشان را فرمودند بنده یادستگاه تلویزیون در میان گذاشتم آنها توضیح دادند که بعرض برسانم که این دستگاه تلویزیون با هشت ساعت برنامه در تلویزیون که اگر ضربدر استودیوهای ما بشود در ۲۴ ساعت از ۸ تا ۷ ساعت برنامه تلویزیون است که این برنامه‌ها يك برنامه نمیتواند بشود تمام آنچه را که جناب آقای مؤید امینی فرمودند در طی برنامه‌های مختلف و ساعت‌های مختلف برنامه‌های تلویزیونی اجراء منعکس میشود حالا تلویزیون شناس نداشته است که آن برنامه‌های مورد نظر جناب آقای مؤید امینی که روی صفحه تلویزیون هست و در معرض نمایش هست در آن ساعتی باشد که ایشان تلویزیون را ملاحظه میفرمایند بنده تصمیم گرفتم همان روز هم قرار شد يك صورت تفصیلی از برنامه‌های تلویزیونی را بیاورم حضورشان تقدیم کنم بویژه بعد از ادغام شدن تلویزیون یعنی یکی شدن دو دستگاه تلویزیون بسیاری از برنامه‌ها که از لحاظ تربیتی مضر تشخیص داده میشد از برنامه تلویزیون حذف شده و در برنامه‌ها تغییرات زیادی داده شده برنامه خبری که گذاشته میشود با برنامه توضیحی و هنری خیلی فرق دارد اگر فیلم تشریف فرمائی شاهنشاه را ملاحظه فرمودید آن برنامه خبری است ولی همین موضوع گاهی اوقات نیمساعت روی پرده است و متأسفانه مثلاً تصادف نکرده که جنابعالی در آن ساعت تلویزیون را ملاحظه بفرمایند اصولاً توجه بفرمایید که تلویزیون برای يك ملتی که از دستجات و طبقات و سلاقی مختلف با معلومات مختلف و در سطوح مختلف تهیه میشود هیچگاه هیچ تلویزیونی در هیچ کجای دنیا هنوز نتوانسته است موفق باشد و بتواند رضایت تمام آحاد مردم را در تمام طبقات برای برنامه‌هایش جلب بکند بنده تمام آنچه را که فرمودید البته این يك انتقاد است بنده انتقادات را ابلاغ کردم به تلویزیون ضمن اینکه خیلی تشکر کردند رئیس

تلویزیون اعلام داشت که همیشه آماده هستیم که تذکرات توضیحات را هنرمندانی همه مردم بویژه نمایندگان محترم را در اختیار بگیریم تا آنجا که قدرتهای فنی و مقتضیت فنی تلویزیون چون آنچه امکانهای دارند کارهایی دارند که بر روی ما همایشان باید تطبیق نکند تا آنجا که مبرر شد در اطلاع و پیش برد نظرات و اجراء مقصد آفرین انجام میشود عرضی ندارم (احسنت).

رئیس - آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور - شکی نیست که همه همکاران محترم این توجه را دارند که استفاده از صوت و موج رادیو و تلویزیون این خاصیت را دارد که یک فکری را اگر خوب نباید باشد دامنه اشعه آترو سیتر می کند و در یک محیط بازتری توسعه میدهد استفاده از این دو وسیله در پیشرفته ترین کشورهای دنیا که از نظر فرهنگی حتی به حد اعلامی پیشرفت رسیده اند و شاید ضریب بسوادی آنها بسیار کم باشد هنوز مورد کمال استفاده است چه پرسید بکشورهایی که هنوز از نظر فرهنگی آن پیشرفت کافی را نکرده اند و استفاده از وسایلی که میتواند بصریق سمعی و بصری مردم را راهنمایی و ارشاد بکند و آنها خوبی بی مورد بسیار مفید و بجاست بنابراین استفاده از دستگاههای رادیویی و تلویزیونی بخصوص تلویزیون که از نظر ذوق جمعی تصور توأماست و بحالت سمعی و بصری کامل دارد و تأثیر خیلی بیشتر روی بینندگان باینشگران میگذارد اینها اصطلاحات مختلفی دارند بنده نمیدانم کدامش صحیح است ولی بهرحال کسانی که از طریق تلویزیون از برنامه ها استفاده می کنند برنامه اگر خوب باشد البته میتواند حد اعلامی تأثیر خوبی را بگذارد برنامه اگر خوب نباشد میتواند حد اعلامی تأثیر بدی را بگذارد بنده هم بآنایید فرمانیشت همکار دوست عزیزم جناب آقای مؤید امینی باید عرض کنم ضمن قبول پیشرفت کلی در امر برنامه های تلویزیونی باید قبول کنیم که هنوز در این راه به مرحله کمال نرسیده ایم و هنوز آنطور که باید و شاید از این وسیله مبدون و جدید که می تواند ما را به بهترین صورت به نتایجی عالی برساند استفاده کامل نکرده ایم دستگاههای اطلاعاتی ما رادیو یا تلویزیون با همه زحمتی که می کشند هنوز توفیق آنرا پیدا نکرده اند آنطوری که در شان برنامه های انقلابی ملت ایران است و در شان پیشرفت هائی است که

انجمن شهر یا خلاف وظیفه انجمن شهر پولی گرفته شود (در این هنگام برق مجلس قطع شد) (دکتر مدرسی - آقای فرهادپور - تأمل بفرمائید تا برق روشن شود) اگر برق وزارت آب و برق کم نور است خوشترم که خداوند آن عنایت را به بنده کرده است که عراض بنده بسمع همکاران می رسد و اقلیت با صرف انرژی بیشتر کمی انرژی برق را جبران می کند بنظر من هر دستگاه فرستنده ای که تلویزیون ملی ایران بوجود می آورد و توسعه میدهد بازار فروش مستقیمی برای چندین هزار دستگاه گیرنده فراهم می کند که اگر این فرستنده نبود بآن گیرنده ها احتیاجی نبود باین مناسبت بنده خواستم عرض کنم که در این زمینه لایحه بایستی بصورتی مورد توجه قرار بگیرد که اولاً مخارج توسعه شبکه تلویزیونی مملکت حالا که ساخت دستگاههای گیرنده مارا بصورت مونتاز و جنبه انحصاری در داخل مملکت در آورده ایم که بیک یا چند کارخانه مونتاز کننده اجازه کار داده ایم

دکتر معتمد وزیری (معاون وزارت اقتصاد) - به

۱۸ کارخانه مونتاز تلویزیون در ایران اجازه کار داده شده

فرهادپور - حالا که این کار را به ۱۸ کارخانه

مونتاز کننده واگذار کرده ایم بنظر من این مخارج را آنها باید متحمل بشوند (ریگی - آنها مالیات بردر آمد مپردازند) بنده توضیحاتی که عرض کردم نمیدانم مورد توجه جنابعالی قرار گرفت یا نه هر دستگاهی را که ما ایجاد می کنیم هر فرستنده ای را که ما بوجود می آوریم برای آنها بازار فروش ایجاد می کنیم ما هم سهم خودمان را از این سرمایه گذاری می خواهیم اگر این رقمی که می گیرید کافی است عرضی ندارم اگر کافی نیست از کارخانجات مونتاز کننده وسازنده باید بیشتر بگیرد ولی باین شرط که این ارقام در قیمت تثبیت قیمت ها که شما میگذارید برای مصرف کننده اثر نگذارد این رقمی است که فقط تولید کننده بایستی بپردازد بهمین جهت پیشنهادی تقدیم کرده ام که در شور دوم انشاء الله مورد توجه قرار خواهد گرفت

رئیس - آقای دکتر رهنوردی بفرمائید

دکتر رهنوردی - بنده شخصاً عقیده دارم همانطور که در دوره بیست و یک با و اائل دوره بیست و دوم عرض کردم

دستگاه تلویزیون ایران را یک عده از جوانان این مملکت که بارها نمایندگان محترم درباره جوانهائی که در خارج تحصیل کرده اند و باید باین مملکت جذب بشوند در راه عمران و پیشرفت مملکت خدمت بکنند اداره می کنند و دستگاه تلویزیون با کمال نظم و ترتیب این جوانها را دور خودش جمع کرده و فعالیتی که می کنند وجداناً و انصافاً در خور قدر دانی است شما برنامه آپولوی ۱۳ را ملاحظه فرمودید که چقدر دقیق و خوب انجام گرفت ملاحظه بفرمائید اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر ساعت ۵ به ترکیه وارد میشوند ساعت ۷ در اینجا تمام گزارشات بطور دقیق با اطلاع ملت ایران میرسد و فیلم آنرا نمایش میدهند از طرفی برنامه هائی که میگویند ممکن است یک برنامه خوبی نباشد هیچ عرضی ندارم ممکن است مثلاً فیلم بیتون پلیس را عده ای از دوستان خوششان نیاید بنده میخواهم عرض کنم این برنامه فوق العاده طرفدار دارد و علاوه شما به برنامه های علمی و آموزشی که میگذارند باین برنامه ها توجه بفرمائید برنامه های علمی از لحاظ دانشجویان و دانش آموزان مسابقاتی که میگذارند برنامه های آموزشی که انجام میدهند بهیچ عنوان انصاف نیست که انسان بیاید اینجا و نسبت به این اقداماتی که دارد می شود توسعه ای که دارد پیش می آید ایراد بگیرد البته ایراداتی هست باید گرفت ولی نباید گفت تلویزیون ملی ایران خوب کار نمی کند عده ای جوان وطن پرست و شاهدوست دور هم جمع شده اند و با کمال علاقه و صمیمیت و وطن پرستی دارند خدمت می کنند چه از لحاظ ورزشی و چه از لحاظ فرهنگی و اجتماعی برنامه هائی دارند ملاحظه بفرمائید و مقایسه بفرمائید البته پرسکیون در هیچ کاری وجود ندارد و خیلی مانده که ما از هر حیث تکمیل بشویم ولی آيا شما برنامه های تلویزیون های دنیا را دیده اید؟ بنده عقیده دارم که در این مکان مقدس در این جائی که نظر صائب نمایندگان محترم باید راهنمای مؤسسات دولتی و ملی بشود در عین حال باید نسبت به افرادی که با کمال صمیمیت خدمت میکنند و در پیشرفت اهداف انقلاب اجتماعی ایران شریک هستند نباید کاری کرد که دل سرد بشوند البته در خود تلویزیون هم برنامه های هست که تمام بینندگان میتوانند انتقادات خودشان را

بنویسند و ملاحظه میفرمائید که همان انتقادات هم در تلویزیون قرائت می‌شود و آنها ترتیب اثر داده می‌شود بنده از توضیحاتی که نماینده محترم اقلیت در مورد پیشرفت کار و بهتر شدن کار آنها دادند تشکر می‌کنم و خواسته این موضوع را تذکر بدهم که بروید و ببینید که چه جوانهایی از کجا آمده‌اند و چقدر حقوق می‌گیرند و چقدر کسب می‌کنند و چه برنامه‌هایی دارند امروز پیشرفت‌های ایران بوسیله همین تلویزیون بر مردم نشان داده می‌شود بروید ببینید در شهرستانها مردم چقدر علاقمند هستند و ببینید که چقدر نسبت به پیشرفت اهداف انقلاب این تلویزیون کمک می‌کند بنده خواسته این را عرض کنم امیدوارم نمایندگان که در این مورد آگاهی ندارند نشریفات بپردازند و ببینند و تصدیق کنند که این حرفهایی که بنده اینجا می‌زنم از صمیم قلب و بکمال صداقت است. خیلی متشکرم (احسن)

رئیس - آقای رامبد بفرمائید

رامبد - بجناب است قبل از اینکه از روی احساسات و تعصب دوستی‌های شخصی و پشتیبانی دولت صحبت کنم فراموش نکنم که همه از رئیس محترم مجلس ت. جوانترین نمایندگان هستیم (صحیح است) و دولت اگر دولت هر حزبی باشد دولت ایران است و نمایندگان هم از هر حزبی که صحبت میکنند نماینده ملت ایران هستند برق خاموش می‌شود این خاموشی به من مربوط است نه به آقای دکتر مهدوی. نه من چون در حزب مقابل هستم باید از این موقعیت سوء استفاده بکنم و بگویم ... (در این هنگام برق روشن شد) (خنده نمایندگان) بلی در عین خنده این خاموش شدن برق مجلس برق مجلسی که از چند جریان استفاده میکند و در تهران است حالا ببینید در سایر نقاط مملکت و در بیمارستانها که عده‌ای در زیر عمل هستند چه می‌گذرد و این شرم آور است. ولی نه من باید از این پیش آمد سوء استفاده بکنم نه جناب آقای دکتر مهدوی به تعصب اینکه مثلاً مرحوم حجاج امین‌الضرب مهدوی روزی کارخانه برق داشتند از برق دفاع کنند

رئیس - جناب آقای رامبد این مطلب را خدمتتان عرض می‌کنم چون من خودم مهندس برق هستم این خاموشی

پیدا کند اگر مطلبی دارید که ما اشتباه می‌کنیم بفرمائید توضیح بدهید و بگذارید هر دو مطلب را این جرابد آنچنان که باید منعکس کنند جناب قوام صدوری شما بهتر از من اطلاع دارید عواملی که موجب تقویت ملیت در یک قوم می‌شود یا برعکس بر مرور ایام موجب تفرقه و بی‌عصبی و فراموشی حقیقی ملیت می‌شود چیست؟ شمائی که بفرمائید برنامه‌های تبلیغاتی دولت خوب تنظیم می‌شود خواهش می‌کنم برنامه‌های مختلف رادیوهای ما را بردارید بخوانید ما نمیتوانیم اجازه بدهیم رادیوی ۲۷ میلیون ایرانی را تابع یک نظریات و سیاستهای خاصی برای از بین بردن موزیک و فرهنگ و ملیت ایران بکنند من از شما خواهش می‌کنم آقای معاون وزارت اطلاعات همین‌الآن تلفن کنید برنامه رادیو تهران در روز جمعه را بیاورند اینجا و بیابند پشت‌تریون بخوانید تا بدانید که من چه می‌گویم و حرفم انتقاد از جوانانی که در پشت تلویزیون دارند انجام وظیفه میکنند نیست معذرت می‌خواهم که از مطلب دور شدم اعلانات یک فرستنده دولتی نمی‌تواند منحصر آبه رقم **۱۰۰۰** باشد یک دستگاه دولتی که از بودجه مردم تغذیه میکند با یک دستگاه متحصراً تجارتي فرق دارد وزارت بهداری شما هنوز موفق نشده با کنترل دقیق مواد غذایی را آنچنانکه باید از دسترس متقلبان بدور نگاهدارد ولی دستگاه‌های فرستنده شما چه می‌کنند؟ موادی که مصرفش معلوم نیست که بفع جامعه هست یا خیر تبلیغ می‌کند این پول را که میدهد آقای دکتر فروشنده روی جنس میکشد و از مصرف کننده بگیرد یعنی دولت با پول ملت دستگاه واسطه‌ای میشود که تهیه کننده مواد تقلبی این دستگاه را بکار می‌گیرد و مواد تقلبی را بیشتر می‌فروشد باید در دستگاه شما کمیونی باشد باید در دستگاه شما مسئولینی باشند که بدانند آنچه تبلیغ میکنند در اجتماع بطور نهائی چه نوع اثری می‌گذارد فرمودید با حقوق کم چون اطلاعی از حقوق افراد معنی در آن دستگاه ندارم قطعاً جنابعالی مطلع هستید که فرمودید و بنده هم تکذیب نمی‌کنم ما میتوانیم خدمات متخصصین و

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) ورود در شور ماده واحده رأی می‌گیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد منباید ماده واحده توسعه شبکه‌های

تلویزیون در شهرستانها بشرح زیر اصلاح شود :

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود بمنظور توسعه شبکه دستگاههای فرستنده تلویزیون در شهرستانها از هر دستگاه گیرنده تلویزیون که در داخل کشور ساخته میشود مبلغ دو تا سه هزار ریال متناسب قیمت و کیفیت دستگاه گیرنده طبق آئین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزارت اطلاعات و با نظر وزارت اقتصاد تهیه و تنظیم گردیده و به تصویب هیئت وزیران میرسد از کارخانه‌های سازنده دریافت نماید. وجوه حاصل از اجرای این قانون که در

حساب مخصوصی نگهداری میشود منحصر بمصرف توسعه شبکه و بهره برداری از دستگه های فرستنده تلویزیون در شهرستانها خواهد رسید

بیتقدیم احترام - حسن صائمی

مقدمه معتمد ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میسازم تبصره زیر به لایحه توسعه شبکه های تلویزیونی اضافه شود.

تبصره - وزارت اقتصاد مکلف است در تعیین قیمت فروش ترنیمی منظور نماید که منابع دریافتی بموجب این قانون بمصرف کننده تحویل شود

بیتقدیم احترام - فرهادپور

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میسازم در ماده واحده مربوط به قانون توسعه شبکه های تلویزیونی مبلغ دو تا سه هزار ریال به یک وزارت سه هزار ریال اصلاح گردد.

بیتقدیم احترام - مرتضوی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میسازم چون مسئله توسعه شبکه تلویزیونی در شهرستانها مطلبی است که در خود آن شهرستان نیز بتوجه به آداب و رسوم ملی تحت نظر کمیسیونی مشکی از فرماندار یا استاندار مدیر کل آموزش و پرورش مدیر کل بهداشت و درمان و مدیر کل فرهنگ و هنر و غیره که میتوانند ذی نظر باشند اداره گردد.

با عرض تشکر - بهبهانی

رئیس - لایحه و پیشنهادها برای شور دوم کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۶ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون راه راجع به لایحه ایمنی راهها و راه آهن و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم لایحه ایمنی راهها و راه آهن مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون راه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون راه در جلسه بیستم اردیبهشت ماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۴۰۲۸ - ۱۳۴۸/۱۰۷۲۷ راجع به ایمنی راهها و راه آهن را که

گزارش شور اول آن بشماره ۱۲۲۹ چاپ گردیده به توجه به پیشنهادات مربوط برای شیب دوم مورد رسیدگی قرار داد و بشرح زیر بتصویب رسانید.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه ایمنی راهها و راه آهن

۱۵۵۱ - شاهراه به رami اطلاق میشود که حداقل دارای دو خط اتومبیل رورای هر طرف رفت و برگشت بوده و جانبین آن شعوی محصور و دو طرف مزبور در تمام طول شاهراه از هم کاملاً مجزا و ارتباط آنها با هم فقط بوسیله راهی فرعی که زیرب بالای شاهراه عبور کند تأمین شود و هیچ راه دیگری آنرا قطع ننماید.

۲۵۵۱ - هر شاهراه که با خصوصیات فوق ساحت شده یا شود از تاریخ که وزارت راه اعلام نماید مشمول مقررات این قانون میباشد.

۳۵۵۱ - وزارت راه مکلف است که در هر شاهراه حداقل و حداکثر سرعت متناسب با آنرا با نصب علائم مشخص نماید و همچنین کلیه علائم مربوط بمقررات رانندگی و محلهای توقف مجزا سایر علائم لازم را که برای پیشگیری از خطرات احتمالی تصادف لازم است در طول راه برای اطلاع رانندگان نصب نماید.

۴۵۵۱ - وزود و عبور عابرین پیاده و انواع وسائط نقلیه غیر مجاز و عبور دادن دام در شاهراهها و همچنین توقف وسائط نقلیه در خطوط عبور ممنوع است.

هرگاه بجهت حد گذار حادثه ای واقع شود که منجر بضرر جرح یا قتل یا خسارت مالی گردد در اندام مجاز وسیله نقلیه مجاز حرکت در شاهراه نیست بموارد فوق مسئولیتی نخواهد داشت ولی در هر حال مکلف است در صورت بروز حادثه وسیله نقلیه را درز منتهی الیه سمت راست عرض شاهراه بنحویکه موجب انسداد راه نگردد متوقف نموده مراتب را بمأمورین انتظامی اطلاع دهد.

عدم مسئولیت راننده مذکور مانع استفاده شخص ثالث از مقررات بیمه نخواهد بود.

تبصره - وزارت راه مکلف است محلهای توقف ضروری مجاز وسائط نقلیه در طول شاهراهها را ایجاد نماید.

۵۵۵۱ - دولت می تواند با تصویب کمیسیون های راه و دارائی مجلسین برای شاهراهها عوارض متناسبی تعیین و وصول نماید.

۶۵۵۱ - ایجاد هر گونه مستحذات یا درختکاری یا زراعت یا اقدام به حفاری در حریم قانونی شاهراهها و راههای اصلی و فرعی و راه آهن که میزان هر يك بطریق و وسائل متناسب مشخص و از طرف وزارت راه آگهی میشود بدون اجازه وزارت راه ممنوع است.

تبصره ۱ - وزارت راه مکلف است با حضور نماینده دادسرا و در نقایضی که دادسرا نباشد با حضور نماینده دادگاه بخش این قبیل مستحذات یا درختکاری و با زراعت و حفاریات را ضمن تنظیم صورت مجلس راساً قلع و آثار تجاوز را محو نماید.

تبصره ۲ - اشخاص ذینفع میتوانند بمرجع دادگستری مراجعه نمایند دادگاه خارج از نوبت باینگونه پروندهها رسیدگی نموده و حکم لازم را صادر میتمايد.

۷۵۵۱ - هرگاه در طول خطوط راه آهن از طرف رانندگان وسائل نقلیه راه آهن بر اثر سوانح رانندگی وسائل مزبور قتل یا جرح یا ضرب واقع شود باید وسیله نقلیه متوقف گردد و ضمن مبادرت بکمکهای نخستین درمورد مجروحین و مصدومین صورت مجلس در محل حادثه بوسیله مأمورین انتظامی راه آهن و مأمورین مربوط راه آهن تنظیم و پس از تحقیقات اولیه از راننده و مطلعین در صورتیکه بسبب حادثه جسد یا اجسام دیگری روی خط راه آهن قرار گرفته و مانع عبور قطار و وسائل نقلیه راه آهن باشد مأمورین پلیس انتظامی راه آهن آنرا بمحاذات محل بخارج خط در نقطه مناسبی انتقال داده و بلافاصله قطار و وسیله نقلیه را حرکت دهند.

۱۳۵۵۱ - هرگاه بر اثر عبور انسان یا دام یا وسیله نقلیه ای که حرکت آن بستگی بدراه آهن ندارد و برخورد آن با وسائل نقلیه مجاز راه آهن در روی خط آهن حادثه ای منجر به قتل یا جرح یا ضرب یا خسارت مالی شود راننده مجاز که بر حسب وظیفه رانندگی وسائل نقلیه راه آهن را روی خط آهن بپهن کار در صورتیکه نظامات و مقررات مربوط بر رعایت نموده باشد مسئولیت جزائی نخواهد داشت.

۱۴۵۵۱ - وزارت راه مکلف است هنگام ایجاد راههای جدید و راه آهن گذرگاههای ضروری و مجاری لازم را در نظر گرفته موجبات ارتباط طریق راه احدائی را به نحو مقتضی فراهم نماید.

۱۵۵۵۱ - راه آهن حکلف است معابر و گذرگاههای مجاز برای افراد و وسائط نقلیه را با نصب علامات مشخص نماید.

۹۵۵۱ - عبور از روی خطوط راه آهن و ورود در محوطه ایستگاهها و کارخانه ها و تأسیسات فنی راه آهن باستانی

مخبر کمیسیون راه - پوزبانی
گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری
بمجلس شورای ملی
کمیسیون دادگستری با حضور نمایندگان دولت

لايحه راجع به اجسی راهپور ه هین مورد رسیدگی قرار داد و اصلاحاتی که بعد مورد رسیدگی کمیسیون راه فر گرفت لایحه را برای شور دوم تصویب رسانید اینک گزارش آنرا مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وف
گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی
و مجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی بحضور نمایندگان دولت لایحه اجسی راهپور و راه آهن را برای شور دوم مطرح و گزارش شور او را در مورد ماده ۵ تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - دانشمند
رئیس - آقای پوربائی فرمودند:

پوربائی (مخبر کمیسیون راه) - در ماده ۵ امضای او و جنگاه در موقع چاپ از قلم افتاده.

رئیس - اشتباه چاپی است اصلاح میشود ماده اول مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - شاهراه به راهی اطلاق میشود که حداقل دارای دو خط اتومبیل رو برای هر طرف رفت و برگشت بوده و جانبین آن بنحوی محصور و دو طرف مزبور در تمام طول شاهراه از هم کاملاً مجزا و ارتباط آنها باهم فقط بوسیله راههای فرعی که زیر پای شاهراه عبور کنند تأمین شود و هیچ راه دیگری آنرا قطع ننماید.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ آقای فضائی فرمائید.

فضائی - بنده میخواسته که در مفهوم کلمه محصور بخصوص توجه جناب آقای معاون وزارت دادگستری و همه نمایندگان محترم را جلب کند در تعریف شاهراه یکی از تعاریف شاهراه اینست که طرفین محصور باشد این محصور واقعاً معنی مفهوم روشنش برای وزارت راه و برای مردم چیست؟ ملاحظه میفرمائید که این مسئله يك تکلیفی است برای افراد بشعور و آدم بالغ. اگر يك محصور مختصری باشد و يك تنهائی باشد که نگویید وارد شو

نه برای او تکلیف آور است امر حرکت مخصوص فراد بشعور است بجه حرکت میکند گاو بی سرپرست حرکت میکند گوسفند حرکت میکند سنگ حیثاً وارد میشود بنده همین با آن که در خدمتان هستم در خانواده من برای خاطر همین که يك مساحتی پیدا شده و من این را فقط بعنوان اینکه موضوع برایتان روشن نشود نه بخاطر دلسوزی برادرزاده ام بلکه برای اینکه این مشکلات برای دیگران پیدا نشود برایتان شرح میدهم این شخص عضو اداره ای است از کرج با اتومبیل دوتایی و براننده دوتایی میاید سنگ و در همین شاهراه شده راننده ناخود آگاه چون يك انسان است میخواهد سنگ را از زیر بگیرد ناخود آگاه بود که اینک بخواد همی کرد که انحرافی پیدا کند که سنگ زیر بگیرد و هم شاید ترمز کند نتیجه اش این شد که اتومبیل برگشت و خوشبختانه اتومبیل دیگری پشت سرش نبود چون ممکن بود مساحت دیگری پیش نیاید و یکی از این بود و آن خطر متوجه او است و در هر صحنه خواهد است ملاحظه فرمائید مسئله زیر گرفتار سنگ نیست مسئله اینست که برای خود راننده و برای خود سر نشین ایجاد خطر میشود پس نیست بکنمه محصور باید توجه شود. يك سیم ضرر ندارد گذاشتن که معنی محصور این نیست اگر نخواهیم دیوار بگذاریم چون زشت است حداقل باید شبکه های

سیمهای مشک محکم بپایه های محکم باشد که بجه وارد شود البته افراد دبشعور هم چون این قانون هست از آن بالا بپرند پائین آدمیزاد حتی ممکن است از دیوار هم پدید پائین البته اگر آمد پائین و يك اتومبیل هم او را زیر گرفت راننده ممکن است مسئول نشسته وی در بر سر بجه و حیوان چه می شود گفت حتی در مقابل آن سر نشین اتومبیل که سوار اتومبیل است چه می شود گفت هیچ راهی نیست جز اینکه به این کلمه محصور معنی واقعی و لا ایش توجه بکنند عرض می نمود همین بود.

رئیس - نظر دیگری در ماده اول نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده اول رأی میگیریم خانمها و آقایان که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵ - هر شاهراه که با خصوصیات فوق مساحت

شده یا بشود از تاریخی که وزارت راه اعلام نماید مشمول مقررات این قانون میباشد.

رئیس - در ماده ۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - وزارت راه مکلف است که در هر شاهراه حداقل حداکثر سرعت متناسب با آنرا با نصب علائم مشخص نماید و همچنین کلیه علائم مربوط به مقررات رانندگی و محل های توقف مجاز و سایر علائم لازم را که برای پیشگیری از خطرات احتمالی تصادف لازم است در طول راه برای اطلاع رانندگان نصب نماید.

رئیس - نسبت به ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۳ رأی میگیریم خانمها و آقایان که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - ورود و عبور عابرین پیاده و انواع وسائط نقلیه غیر مجاز و عبور دادن دام در شاهراهها و همچنین توقف وسائط نقلیه در خطوط عبور ممنوع است.

هرگاه بجهات مذکور حادثه ای واقع شود که منجر به بضر یا جرح یا قتل یا خسارت مالی گردد راننده مجاز وسیله نقلیه مجاز بحرکت در شاهراه نسبت به موارد فوق مسئولیتی نخواهد داشت ولی در هر حال مکلف است در صورت بروز حادثه وسیله نقلیه را در منتهی الیه سمت راست عرض شاهراه بنحویکه بوجب انسداد راه نگردد متوقف نموده مراتب را بمأمورین انتظامی اطلاع دهد. عدم مسئولیت راننده مذکور مانع استفاده شخص ثالث از مقررات بیمه نخواهد بود.

تبصره - وزارت راه مکلف است محلهای توقف ضروری مجاز وسائط نقلیه در طول شاهراهها را ایجاد نماید.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ آقای مرتضوی فرمائید.

مرتضوی - بنده فکر میکنم که در این ماده در

سطر دوم فعل از جمله ساقط شده است و ممکن است این اشتباه چاپی باشد بطوریکه ملاحظه میفرمائید نوشته شده است ورود و عبور عابرین پیاده و انواع وسائط نقلیه غیر مجاز و عبور دادن دام در شاهراهها و همچنین توقف وسائط نقلیه در خطوط عبور ممنوع است. این يك حکم کلی است میگوید هرگاه بجهات مذکور حادثه منجر بضرر کدام حادثه؟ در صورتیکه در مورد حادثه صحبت نشده مثل اینکه فعلش از قلم افتاده است و باید اینطور باشد هرگاه بجهات مذکور حادثه ای که منجر بقتل یا خسارت مالی گردد راننده چنین و چنان باشد بنده فکر میکنم این يك اشتباه چاپی است اگر موافقت فرمائید اصلاح شود.

رئیس - آقای صادق احمدی اشکالی ندارد؟
صادق احمدی (معاون وزارت دادگستری) - فعل حادثه ای واقع شود درست است.

رئیس - اشتباه چاپی است اصلاح میشود نظر دیگری نسبت به ماده ۴ نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - دولت میتواند با تصویب کمیسیونهای راه و داریائی مجلسین برای شاهراهها عوارض متناسبی تعیین و وصول نماید.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۵ رأی میگیریم خانمها و آقایان که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۶ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - ایجاد هر گونه مستحدثات یا درختکاری یا زراعت یا اقدام به حفاری در حریم قانونی شاهراهها و راههای اصلی و فرعی و راه آهن که میزان هر يك بطریق و وسائل متناسب مشخص و از طرف وزارت راه آنگهی میشود بدون اجازه وزارت راه ممنوع است.

تبصره ۱ - وزارت راه مکلف است با حضور نماینده دادسرا در نقاطی که دادسرا نباشد با حضور نماینده دادگاه بخش این قبیل مستحدثات یا درختکاری و یا زراعت و حفاریات را ضمن تنظیم صورت مجلس رأساً قلع و آواز تجاوز را محو نماید.

تبصره ۳ - اشخاص ذینفع و متواند بمرجع دادگستری مراجعه نمایند. دادگاه خارج از نوبت به اینگونه پرونده‌ها رسیدگی نموده و حکم لازم را صادر مینماید.

رئیس - نسبت بماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - هرگاه در طول خطوط راه آهن از طرف رانندگان و سائال نقلیه راه آهن بر اثر سوانح رانندگی و سائال مزبور قتل یا جرح یا ضرب واقع شود باید وسیله نقلیه متوقف گردد و ضمن مبادرت بکمکهای نخستین در مورد مجروحین و مصدومین صورت مجلس در محل حادثه بوسیله مأمورین انتظامی راه آهن و مأمورین مربوط راه آهن تنظیم و پس از تحقیقات اولیه از راننده و مطلعین در صورتیکه بسبب حادثه جسد یا اجسام دیگری روی خط راه آهن قرار گرفته و مانع عبور قطار و سائال نقلیه راه آهن باشد مأمورین پلیس انتظامی راه آهن آنرا به محاذات محل بخارج خط در نقطه مناسبی انتقال داده و بلافاصله قطار و وسیله نقلیه را حرکت دهند.

مأمورین پلیس انتظامی راه آهن موظفند آثار و علائم موجود را در محل حادثه حفظ کرده و مراتب را در صورت وقوع قتل فوراً بمقامات قضائی برای حضور و انجام تشریفات قانونی گزارش دهند.

رئیس - نسبت بماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - راه آهن مکلف است معابر و گذرگاههای مجاز برای افراد و سائال نقلیه را با نصب علامات مشخص نماید.

رئیس - نسبت بماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - عبور از روی خطوط راه آهن و ورود در محوطه ایستگاهها و کارخانهها و تأسیسات فنی راه آهن با استثنای سکوی مسافری و امکانه و گذرگاهها و معابر مجاز واقع در ایستگاهها و در طول خطوط ممنوع است جز برای آن عده از مأمورین راه آهن که بر حسب وظیفه مجاز به ورود و عبور میباشند و در صورت تخلف و بروز حادثه راه آهن بهجوجه مسئول نخواهد بود.

رئیس - نسبت بماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - عبور هرگونه وسیله نقلیه اعم از موتوری و غیر موتوری از یکطرف خط آهن بطرف دیگر در غیر محلهای مجاز ممنوع است و متخلف از این امر مسئول هرگونه پیش آمد و خسارت وارده میباشد.

رئیس - نسبت بماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۰ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - از تاریخ تصویب این قانون غرامت موضوع ماده (۱۳) قانون کفایت بزههای راه آهن مصوب فروردین ماه ۱۳۲۰ از پانصد ریال تا پنج هزار ریال خواهد بود و تجاوز به محدوده ایستگاهها در حکم تجاوز بحرم خط آهن میباشد.

تبصره ۲ - حدود ایستگاه راه آهن عبارتست از محوطه ایکه مورد نیاز راه آهن بوده و بر اساس نقشه های مصوب راه آهن قانوناً بتصرف و تملک راه آهن درآمده باشد و بوسیله علائم مخصوص از طرف راه آهن مشخص میگردد.

رئیس - نسبت بماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۱ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - تبصره ذیل بماده ۲۱ قانون بزههای راه آهن اضافه می شود.

تبصره - تعقیب متهم موکول بشکایت راه آهن خواهد بود.

رئیس - نسبت بماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - هرگاه بر اثر عبور انسان یا دام یا وسیله نقلیه ای که حرکت آن بستگی به راه آهن ندارد و برخورد آن با سائال نقلیه مجاز راه آهن در روی خط آهن حادثه ای منجر به قتل یا جرح یا ضرب یا خسارت مالی شود راننده مجاز که بر حسب وظیفه رانندگی و سائال نقلیه راه آهن را روی خط آهن بعهده دارد در صورتیکه نظامات و مقررات مربوط را رعایت نموده باشد مسئولیت جزائی نخواهد داشت.

رئیس - آقای فخر طباطبائی بفرمائید.

فخر طباطبائی - عرض کنم بنده این ماده را که قرائت کردند خیلی باعث تعجب شد وقتی يك کسی مقررات و آئین نامه و تمام جهات را رعایت کرده طبعاً مسئولیت جزائی ندارد و در محاکم تبرئه می شود صد بارش را خود بنده تبرئه کرده ام. رعایت آئین نامه را کرده، احتیاط کرده، سرعت مجاز داشته از بی احتیاطی هم اثری نیست بنابراین این ماده مثل اینست که مفهوم مخالفش را بگوئیم در موارد دیگر هر کس این جهات را رعایت کرد محازات دارد مسئولیت دارد جز این مورد که اینجا تنصیب کردیم اینستکه من مخصوصاً توجه معاون محترم وزارت دادگستری را جلب می کنم یک دفعه ملاحظه بفرمائید قرائت بفرمائید پیشنهاد حذف را ممکن است قبول کرد عرض کردم پیشنهاد حذف ممکن است قبول نشود ولی با این کیفیت درست نیست راننده مجاز که بر حسب وظیفه رانندگی و رانندگی و سائال نقلیه راه آهن را روی خط آهن بعهده دارد در صورتیکه نظامات

و مقررات مربوط را رعایت نموده باشد مسئولیت ندارد. مسلم است وقتیکه مقررات و نظامات را رعایت کرد مسئولیتی ندارد تمام را رعایت کرده (دکتر عدل) نوشتنش چه ضرری دارد؟ اصل اینست مثل اینستکه بگوئیم که همه مردم باید ثابت بکنند که گناه نکرده اند. اصل برائت است مگر اینکه گناهی داشته باشند اصراری ندارم البته می رود مجلس سنا ولی اگر موافقت کردید يك کارشسته رفته ای شده است.

رئیس - آقای مهندس وثیق بفرمائید.

مهندس وثیق (معاون وزارت راه) - با کسب اجازه از مقام ریاست و نمایندگان محترم، منظور از این ماده اینستکه در مواردی دیده شده روی خط آهن يك وسیله نقلیه دیگری حرکت میکند در مقابل جهتی که راه آهن در حرکت است. اگر تصادف میشد این تصادف و وضعیت روشن نبود و معلوم نبود که مقصر کیست؟ در اینجا میگوئیم راننده راه آهن که مسئولیت دارد روی خط راه آهن حرکت کند او در این مورد مسئولیتی در مقابل این برخورد ندارد و بنده تصور میکنم که این ضرورت داشته باشد. در صورتی که مقررات را رعایت کرده باشد. اینجا نظر بر این بود که ممکن است موقعی راننده ای برخلاف ساعتی که برایش تعیین شده حرکت بکند و یا در يك ایستگاه و گذرگاهی مواجه با تصادف بشود اینستکه نوشته ایم که اگر رعایت مقررات را کرده باشد.

رئیس - آقای آموزگار بفرمائید.

آموزگار - با اجازه جناب آقای رئیس: راجع به این ماده در کمیسیون دادگستری زیاد صحبت شد جناب آقای صادق احمدی و جناب آقای وزیر راه هم تشریف داشتند بنده هم معتقد بودم که این ماده زائد است برای اینکه تکلیف رانندههایی که رعایت نظامات و مقررات را کرده باشند و اتفاقی برایشان بیفتد قانون معین کرده چه راه آهن وجه غیر و ما اینجا نباید يك فرعی بر اصل بوجود بیاوریم یعنی اجازه بدهیم که راننده تاکسی یا رانندههایی که در اتوبان رانندگی میکنند یا رانندههای راه آهن اگر خودشان گناه کردند و تخلف کردند و آدم زیر گرفتند و کشتند مجازات نکنیم اینکده درست نیست توی این مملکت اگر ما اجازه بدهیم که مأمورین موظف بخدمات عمومی

بر راننده‌ها یا افراد دیگر يك كدمی برایشان را دیدا بشود که مجازات ندارد معلوم نیست که چه اتفاقی می‌افتد حالا که اینهمه قوانین داریم وسخت میگیرند و لایحه تشدید مجازات رانندگان هم داریم می‌بینید که چه وضعی پیش آمده تا اینکه بیایم يك ماده‌ای بگذاریم و بگوئیم که راننده لکوموتیو اگر گناه کرده معافش بکنیم و مسئولیت جزائی نداشته باشد در آینده وضع شما در این قسمت مشکل می‌شود و مدعا که این قانون را میگذرانیم مسئولیت داریم البته از او این کلمه رعایت نظامات هم در لایحه دولت نبودو گفته بودند که اگر برای راننده لکوموتیو هر اتفاقی افتاد کسی کارش نداشته باشد و مجازاتش نکنند این کلمه رعایت نظامات را بنده پیشنهاد کرده و اضافه شد ولی اگر چنانچه بطور کلی این ماده از این لایحه حذف شود ضرری ندارد همانطور که جناب آقای فخر رضانبی هم فرمودند چنانچه آقایان موافق باشند چون در شور دوم است پیشنهاد حذف موافقت فرمائید.

رئیس - آقای منی بفرمائید.

منی - دو نظر متفاوت یکی همکار محترم آقای فخر رضانبی داشتند که درست عکس نظر ایشان را آقای آموزگار اظهار کردند یعنی آقای آموزگار معتقد بودند که در هر حال باید بگذارد که در راه آهن است متخلف بدانیم و او را مثل سایر رانندگان قیام تعقیب بدانیم و حال اینکه آقای فخر رضانبی اعتقادشان اینست که اساساً مسئله رعایت مقررات و نظارت را ما از این ماده حذف کنیم که این کاملاً فوت نظر ماست که از دو سه مسلك اقلیتی ما می‌شویم. آقای آموزگار خودشان تذکر دادند که اضافه کردن این جمله، به پیشنهاد ایشان بوده است (آموزگار - شما پیشنهاد حذف را قبول نکردید این پیشنهاد را کرده) اینکه اشاره کردید که رعایت مقررات و نظامات بشود محرکه این چنین راننده‌ای را تیر نمیکنند باید به استحضارتان برسانم که در جرائم غیر عمدی محکومیت و تعقیب راننده محدود به این نیست که فقط رعایت نظامات را کرده باشد بلکه بی احتیاطی و بی میلانی هم از ارکان جرائم غیر عمدی است که اگر تحقق پیدا کرد این چنین راننده‌ای را تعقیب و مجازات می‌کنند در این ماده برای اینکه مواضع کلی غیر عمدی را

بهم نزنه باشیم حالا یا به پیشنهاد آقای آموزگار یا به پیشنهاد سایر همکاران قبول کردیم که آن راننده راه آهن وقتی از مجازات معاف باشد که مقررات و نظامات مربوط به خود راه آهن را حداقل رعایت کرده باشد حالا اگر این کار راه نکند البته راننده راه آهن هم باید تعقیب بشود به این کیفیت بنده تصور میکنم که ماده بصورتی که تنظیم شده است وافی به مقصود باشد و عین مصلحت هم همین است. عرض دیگری ندارم.

رئیس - آقای رامید بفرمائید.

رامید - جناب آقای منی گویا مخبر کمیسیون هستند (بکفر از نمایندگان - خیر نیستند عضو کمیسیون هستند) برای رفع سوء تفاهمی که پیش آمده توضیح عرض میکنم هم جناب آقای فخر رضانبی و هم جناب آقای آموزگار هر دو معتقد بودند که وجود این ماده زائد است و مورد نیاز نیست ولی آقای آموزگار وقتی موفق نشدند که حرف حق خودشان را مورد قبول کمیسیون قرار بدهند لاف استعجاب کردند که این عباراتی که ملاحظه فرمودید بان اضافه شود ولی در اصل مطلب چند نکته مطرح است ما چرا در شاهراه و یاد راه آهن سعی میکنیم که حتی المقدور يك امکان مراعات خاصی را برای راننده تسهیل کنیم یا تودین کنیم این مطلب بان نیست که هر کسی سوار است طرف او را گرفته باشیم گرچه اکثر لوايح دولت در این طریق است ولی اصل موضوع در این جهت نیست پیش می‌آید در جاده هائی که شاهراه است و مجاز هستند که سریع بروند به راه آهن. وقتی ما سعی پیش بیادیم از انسان یا حیوان راننده بفرار از تصادف دستچاگی بخرج می‌دهد که ممکن است خود این موجب تصادف و تلفات یا اتفاقات بسیار سنگین تری باشد از این جهت يك مقرراتی میخواهیم وضع کنیم که آن کسی که در شاهراه میراند یا راننده راه آهن این آزادی عمل را داشته باشد که از يك پیش آمد جزئی غیر قابل اجتناب وحشت و فرار نکند که خود این وحشت و فرار موجب يك تصادف وحشت انگیز دیگری شود جناب آقای مهندس وثیق فراموش نفرمائید که ما در محیط خودمان زندگی میکنیم و در جانی هستیم که از ۲۷ میلیون حداً علی يك میلیون آشنا به اصول رانندگی

هستند ۲۶ میلیون دیگر اگر پیش آمدی بکنند نه این است که خواسته اند مقررات را زیر پا بگذارند آشنائی بمقررات بین المللی رانندگی و راهنمایی و اتفاقات و تصادفات ندارند شما هم با این قانون فقط رانندگان لکوموتیو را بتوانید مطلع کنید خیلی هنر کرده‌اید ای بسا قوانین که بدست وزرای همین دولت تقدیم شده و وزیر دیگر از تقدیمش مطلع نبوده است برخورد کرده‌ایم لذلله ما در محیط مملکت خودمان احتیاج باین ماده نداریم چون دادگاهی امری را قضاوت میکند و وقتی دادگاه قضاوت میکند پیش آمدی که کرده تشخیص میدهد که کوتاهی شده عمدی بوده یا غیر قابل اجتناب بوده میتوانیم بمن يك جواب بفرمائید. بفرمائید همانطوری که تو معتقد هستی که همه از قوانین مطلع نیستند آن راننده اتومبیل یا راننده لکوموتیو هم ممکن است از این اصول کلی بی اطلاع باشد و این يك تقویت روحی است که از مقررات رانندگی بمنظور حفظ صدها هزار نفری که در واگن های عقب نشسته‌اند يك مرتبه خطی نکنند از شما سؤال میکنم آقای مهندس چگون شما معاون وزارت راه هستید و باید مطلع باشید که در همین شاهراه‌ها چند حادثه داريد که راننده فقط برای احتراز از اینکه يك گربه‌ای یا سگی رازیر نگردد باعث شده است که يك اتومبیلی واژگون بشود و عده‌ای مصدوم و معلول بشوند اینکه قانون نداشت اینکه وحشت از تعقیب دادگاه نداشت این يك مطلب غریزی است و طبع بشری است در آن لحظه کوچکتر از ثانیه که او بفکر ماده ۱۳ این قانون نمی‌افتد اما به یزید چه باعث میشود قضات ایران مثل من و شما و تمام دستگاه وزارت راه حس بشر دوستی دارند میخواهند حق را باطل نکنند و توجه تمام مسائل میکنند وجود این ماده باعث میشود که اگر کسی خلافی هم کرده قدرت نمائی هم کرده و بفکر احساس خودش خواسته در آن دقیقه آن چوپان را تئیه کند که باو بفهماند که قانون اجازه نداده است که از روی خطر راه آهن رد بشود امکان ترمز هم داشته و نکرده فردا تمام رانندگان لکوموتیو عرضه امضاء میکنند دستگاه وزارت راه بجرکت می‌افتد و ماده ۱۳ را بر خ دستگاه قضائی وزارت دادگستری میکشند که طبق این ماده قابل تعقیب نیست با وجود تفاهم بین دستگاه

رئیس - آقای فولادوند بفرمائید.

فولادوند - با اجازه مقام معظم ریاست بفرمائید دوست عزیزم آقای رامید مثل اینکه این ماده ۳ میخواهد نحسی کند ولی نخواهیم گذاشت انشاء الله بنده ماده را با اجازه نمایندگان محترم میخوانم هر گاه بر اثر عبور انسان یا دام یا وسیله نقلیه‌ای که حرکت آن بستگی به راه آهن ندارد و برخورد آن با وسائل نقلیه مجاز راه آهن در روی خط آهن حادثه‌ای منجر بقتل یا جرح یا ضرب یا خسارت مالی شود راننده مجاز که بر حسب وظیفه رانندگی وسائل نقلیه راه آهن را روی خط بعد از در صورتیکه نظامات و مقررات مربوط را رعایت نموده باشد مسئولیت جزائی نخواهد داشت (بکفر از نمایندگان - بیمه شخص ثالث هم از بین میرود) عرض شود با اجازه دوستان محترم بنده تعجب میکنم این يك خرده جنبه حزبی یا سیاسی یا جنبه قانون گذاری داده شده که بعقیده بنده اینجا جایش نیست بنده بعنوان موافق این ماده صحبت میکنم بدلیل اطلاعاتی که از این قبیل امور تا بحال کسب کرده‌ام باید اینجا آمد و عملی قضاوت کرد راه آهن و رانندگی لکوموتیو غیر از راهها و رانندگی اتومبیل است راننده لکوموتیو شخصی

است قفل شده به ریل آهن بخط آهن و قفل شده به برنامه حرکت قطار و اختیار ترمز کردنش شبیه به راننده اتومبیل نیست اختیار پیچاندن ندارد و حتی نمیتواند ریل لکوموتیور را بگرداند که باتومبیلی نخورد بچیان یا انسانی نخورد اینها مطالبی است بسیاری علمی و غیر قابل انکار. این آقای راننده محبوس است در این لکوموتیو و چند تا دستور العمل با داده اند که این قطار باید در این ساعت اینجا باشد و در فلان ساعت فلان جا باشد و سه ساعت بعدش فرض کنید باید در فلان ایستگاه باشد بهرحال از تهران حرکت میکند و در فلان ساعت باید در خرمشهر باشد خلاصه آدمی است مقید به يك لکوموتیو چندین تنی. این يك حقیقت علمی است قربان بحث ندارد موضوع حزبی ندارد موضوع سیاسی ندارد و موضوع دولتی ندارد و يك موضوع و حقیقت علمی دیگر این است که زانندگان و افرادی که خارج از قطار و لکوموتیو راه هستند در جهات مختلف عمودی و افقی و آریبی اینها اختیار دارند و اختیارشان شخصی است و مال خودشان است مسئولیت کارشان با خودشان است چه راننده اتومبیل چه راننده سوار بر آسبی استری هرچی چه اشخاص ساده چه آنها که حیوان را حرکت می دهند بعنوان چوپان اینها اختیارشان دست خودشان است پورسانتاز اختیارشان نسبت به راننده راه آهن صديک است اینها میتوانند ترمز کنند میتوانند بیچند میتوانند تصمیم بگیرند بایستند میتوانند تصمیم بگیرند حرکت کنند میفرمائید میرویم روی خط امتحان میکنیم يك قطاری که با سرعت ۶۰ کیلومتر در حرکت است باید ببینیم در چه فاصله ای میتواند ترمز کند در چه طولی يك مرتبه يك حیوان يك اتومبیل تصمیم میگیرد حرکت کند این هیچ اختیاری ندارد وقت ترمز ندارد در تمام دنیا هم همیشه مسئولیت در مقابل راننده لکوموتیور بعهده سایرین میگذازند اولاً اینجا میشود گفت اگر در تقاطعها اتفاقی بیفتد باید گفت آنکسی که مأمور آن نرده و حفاظ میباشد و آن وسیله حفاظ تقاطع را باید پائین بیاورد نیابوده میباشد او را باید مقصر بشناسیم من دیده ام يك کسی دارد میآید مأمور

و اگر افتاد مردم می فهمند که مسئولیت با آنهاست نه دیگری کسی که از روی خط راه آهن و تقاطع حرکت می کند و یا بچه یا گاو و گوسفندش را همینطوری ول می کند روی خط و متأسفانه این هست يك چیز دیگر هست که اصولاً بایستی این حقیقت را بگوئیم اگر چه اینجا جایش نیست ولی باید عرض کنم که همیشه تفسیر را بعهده راننده می گذارند توی این مملکت، آقای صادق احمدی ترا بخدا بیایند بفرمائید تا بخال چند نفر بیاده را محکوم کرده اند چون نفر راننده را این بیاده هیچوقت تفسیر نمی کند؟ در صورتی که در اروپا يك ضوابطی را برقرار می کنند و اگر بیاده تخلف کرد می گویند جانش بای خودش راننده تفسیر ندارد راه مال او بوده این بیخودی آمده جلو میخواست نباید قانون را رعایت نکرده خوش بپای خودش است در اینجا راه آهن بیشتر از کوهستانها و دشتها می گذرد بیشتر گلسداران و چوپانها مردم غیر مطلع برخلاف قانون و بدون مراعات باصلاح قانون می خواهند از این خط بگذرند راننده به عقیده بنده نه تنها مسئولیت ندارد بلکه عملاً، حقاً، قانوناً نباید تفسیر را بعهده راننده لکوموتیو گذاشت و آنها مسئولیتشان بای خودشان باشد بیهیچوجه از روی خط رد نشوند اگر شدند اینجاست که این ماده بسیار بجاست میگویند که همان محکمه ممکن است برود تحقیق کند و بگوید آقا راننده لکوموتیو وسایل وسایل خلیه راه آهن تخلفی نکرده رعایت مقررات را کرده یعنی اطاعت از دستور و مقررات راه آهن را کرده از مجازات معاف است خوب حکم بکنید آقا همان قاضی، همان مأمور تحقیق میرود و می گوید ما تحقیق کردیم او تخلف کرده و به همان دلیل قانون او را معاف نمی کند مأمورین تحقیق می روند بازرسی می شود و می گویند تخلف کرده است پس این نه تنها برای او لازم است برای حفظ راننده هم که گاهی ممکن است مسئول حفظ جان دوهزار نفر باشد که توی قطار نشسته اند لازم است او این راننده مسئولیتش خیلی زیاد است این را نمی شود گفت که تو وحشت داشته باش و اگر گاوی آمد ترمز کن و همان ترمز ممکن است که باعث بشود این قطار را از خط خارج بکنند اگر این ماده را برایش نگذاریم می گوید من دستور را اطاعت کردم بمن گفته اند این ساعت به شهر بار برس این

آقا خودش با حیوانش بی موقع آمده روی خط من چاره ای نداشتم من هیچ تفسیری نداشتم به عقیده بنده این ماده هیچ بحثی ندارد بسیار ماده صحیحی است و استدعای تصویب را دارم.

رئیس - آقای فضائی بفرمائید

خواجانه نوری - در پیشنهاد حذف يك موافق و يك مخالف بیشتر صحبت نمی کند.

رئیس - هنوز پیشنهاد مطرح نشده.

خواجانه نوری - چه چیز مطرح است؟

رئیس - ماده ۱۳.

فضائی - بنده مقدمتاً باید بمرض همکاران محترم

برسانم که بدبختی است یعنی همین الان که جناب آقای فولادوند مطالبی بیان میفرمودند مسلم است که در این مسائل هیچگونه بحث حزبی وجود ندارد بلکه واقعاً از نظر ایمنی مردم و از نظر حفظ مصلحت کار است که آقایان یا نمایندگان حزب مردم یا نمایندگان بان ایران نیست صحبت بکنند بخاطر اینکه اختلاف حزبی را در اینجا مطرح کنیم اگر واقعاً نظرات حزبی بودند من تصور میکنم که نمایندگان حزب مردم چون معتقد هستند که وزیر راه صادقانه کار می کند خیلی آسان نواز این مواد رأی میدهند و خیلی زودتر تسلیم میشوند ولی در اینجا چه از نظر وزارت راه و چه از نظر مردم و چه از نظر مصلحت کار بحث میکنیم مطلب مهمی که بنده از طرف همکاران گرامیم نمایندگان حزب مردم مأموریت پیدا کردم که عرض بکنم يك مشکل دیگری است که در اینجا هست در ماده ۴ که مربوط به رانندگانی است که در شاهراهها حرکت میکنند و عدم مسئولیت آنها در مواقعیکه در آنجا ذکر شده صحبت شده که در ذیل ماده این عبارت آمده عدم مسئولیت راننده مذکور مانع استفاده شخص ثالث از مقررات بیمه نخواهد بود اما در ماده ۱۳ این عبارت تکرار شده (یک نفر از نمایندگان ماده ۱۰ را هم بخوانید) توجه بفرمائید در ماده چهار این عبارت که ممکن است شاید هم زائد باشد اضافه شده که عدم مسئولیت راننده مانع استفاده شخص ثالث از مقررات بیمه نخواهد بود اما در این ماده این مطلب ذکر نشده اگر در آنجا هم ذکر نشده بود شاید در اینجا هم ضرورتی نداشت که ذکر بشود ولی در همین لایحه چون در مورد رانندگان

شهر به ذکر شده و اگر در اینجا ذکر شود این مقوله را باید
چه حد کرده که در این مورد شخص ثالث نمیتواند از مزایای
بند هر شخص ثالث استفاده کند بن مطلب مهمی است علاوه
مصاب دیگری بن قبیل هست ملاحظه فرمائید آنرا که
لکنه بن شخصی است در دریا و تفریح باید این نقایص بر
شرف شود (امپرس نامی - ماده ۱۰۰ از بخوبی) میگویند
شهر هرگز - وسیله نقلیه بن صرف خط آهن نظریه دیگر
در تفریح محل مرئی مجاز ممتنع است قبول دارم من میدانم

که عبورش ممنوع است (امی - در این مورد مسئولیت مدنی
باقی هست اولی تذکر این مطلب بخصوص در ماده چهارم این
مفهوم را ایجاد میکنند که این بنی که مشمول ماده ۱۳ میشود
ممكن است از این مزیت استفاده نکند نظیر من بهتر بود
در آرد ذکر کنید ولی حلاکه ذکر شده در اینجا
هم بهتر است ذکر شود (شیخ لاسلامی - مسئولیت
جزائی ندارد) مسئله دیگری که خواستم توجهتان
را جلب کنم میدانید که در راه آهن نقضی وجود دارد

که وارد می شوند و این بن درهائی هم دارد
که باز میکنند و می بندند در بن مورد بن مسئولیت دارد
که اگر درست عمل نکند یا نزدیک آمدن قطار موجب شود
که انومیلی از آنجا عبور کند بخصوص ممکن است انومیل
باید سر راه و همانجا حراب بشود این بن مسائلی است که
تا این نقایص را مرتفع نکرده ایم باید جن مردم را حفظ
کنیم و قویانمان کامل باشد از این جهت است که بنده از مقام
ریاست استدعا میکنم که برای توجه باین دو مطلب و مطالب
دیگری هم که هست اجازه فرمائید که بن لایحه برگردد
بکمسیون و مشکلاتش مرتفع شود و لا هیچگونه تعصی
جز تعصب علاقه به یعنی مردم و حفظ جن مردم در ما نخواهد
بود و بیست

رئیس - آقای دکتر بزدان بنده فرمائید
دکتر بزدان پناه - راجع ماده سیزده بنده تصور
میکمم با نظاره کافی بحث شده باشد تمام مواردش تجزیه و
تحلیل شده است و لزوم تصویب این ماده چه از طرف نمایندگان
موافق و حتی نمایندگان محترم اقلیت هم تذکر داده شده
است پیشنهادی دادند جناب آقای فضائی که بن لایحه باین
علت که قیدی که در ماده چهارم شده در ماده سیزده نشده و

بن در مورد دیگری که البته فرمودند چیست برگردد -
کمسیون آن نکته ای را که فرمودند در ماده چهارم ذکر شده
است و در اینجا گفته شده است در ماده سیزده صحبت از
مسئولیت جزائی است گفته است این شخص مسئولیت جزائی
ندارد گفته است که از مسئولیت مدنی هم میری - شد
بن در بن عم از اینکه ذکر شده یا نه آن مقرراتی که در مورد
مسئولیت های مدنی وجود دارد شامل حال زاننده مختلف
خواهد شد

فضائی - ماده چهارم را عرض کردم
دکتر بزدان پناه - آنچه صحبت کلی است بن بنده
دیگری فرمودند که همه بحثها واقعا برای این است که
چون هدف بن بحث این است که جایی که ممکن در
مسائل مربوطه به یعنی مردم مورد نظر نمایندگان محترم
واقع بشود این لایحه برای همین آمده است تا حالا شهرهای
وجود نداشته است بن شهرهای که ساخته شده در کرج
مقرراتی برایش نبود در حال حاضر بعثت ازدیاد و نصف
نقلیه بعثت توسعه بکه در تمام زمینهای مملکت وجود
دارد که در نتیجه حمل و نقل هم یکی از آفات بن در بن
ایجاب میکند مقرراتی در زمینه شهرها وضع بشود این
مقررات مبتنی است حتی الامکان در جهت حفظ امنی و امنیت مردم
و وزارت راه مسئول شناخته شده است که این شهرها بنده

کیفیت ساخته شود این شهرها بنده کیفیت علامت گذاری
شود و بنده کیفیت مردم و از نحوه عبور و مرور مستحضر بکنند
و هم برای رانندگان مقرراتی باشد آنها هم باید مسئولیت
داشته باشند با شهرا نباید داشته باشیم یا وقتی که فرار شد
شهرها داشته باشیم باید مقررات مربوط به شهراها را رعایت
کنیم نمیتوانیم به اعتبار اینکه بنک نفر یا چند نفر شعور ندارند
سواد ندارند اطلاع ندارند نحوه راه رفتنشان را بلد نیستند
بگوئیم شهرا بسازیم ولی کیفیت استفاده از شهرا همان
کیفیت باشد که در مورد سایر راههاست بنده فکرمی کنم چنین
چیزی امکان ندارد و تصور می کنم که ماده ۱۳ با رعایت تمام
جهت تنظیم شده است دلایلش هم از طرف همکاران گفته شد
و احتیاج باینکه لایحه به کمسیون برگردد نیست (صحیح
است)

رئیس - نظر دیگری در ماده ۱۳ نیست ؟ (اظهاری
نشد) پیشنهاد رسیده فرات می شود

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست محترم مجلس شورای ملی
محترماً پیشنهاد مینمائیم
ماده ۱۳ از لایحه امنی راه آهن حذف شود

فراکسیون حزب مردم - رامند
رئیس - آقای رامند توضیحی دارید فرمائید
رامند - اگر جناب آقای دکتر بزدان پناه که خیلی

بایشان احترام دارم تقاضای معقول و بحق جناب آقای فضائی
را قبول فرموده بودند من کمتر مصدع میشدم ممکن است
دوستانی هم خسته باشند من هم واقعا احساس خجالت و
شرمندگی می کنم از اینجهت که اینهمه مجبور هستم
موجب ناراحتیان کردم اما جناب آقای دکتر بزدان پناه
مطلبی را حتماً باید توضیح بدهم تا حضرت تعالی ملاحظه
فرمائید ما نتیجه صوابان چها عاید مردم می کند قانون نوسازی
تصویب فرمودید هم اکنون چون خارج از موضوع است تشریف
ببرید به بنیاد دستگاه وصول مؤدی و سایرین برای روشن
نبودن این مواد برای استنباط مفاری که از این مواد میکنند
چه ناسامانی در دستگاه شهرداری و در وضع مردم بوجود
آورده است ولی من و شما که تصویب کننده این لوایح بودیم
بحق باید خجالت بکشیم که توانستیم نیت خیری که امثال

شما داشتند روی تعصب یا قدرت اکثریت یا هر چه باشد
نظری روی کاغذ بیاوریم که مأمور نتواند به مؤدی بنویسد که اینطور
نیست و مؤدی نتواند به مقامات بالا بنویسد که اینطور هست و باز
رئیس به مؤدی نتواند بفرماید این لایحه اینطور است اینجا
صحبت پول نیست صحبت زندگی افراد است تا با اصل موضوع
که راننده لکوموتیو برای امنی جان هزاران نفر باید
مقررات را رعایت بکند مخالف نیستم بانمام فرمایشات
جناب آقای فولادوند که چون راننده سردقیقه باید برسد و
هر کسی راهش آمد باید بکشد هم موافق نیستم (فولادوند - من
کی چنین چیزی گفتم ؟) حضرت تعالی موافقت که اگر این
ماده هم وجود داشته باشد از لحاظ بیمه شخص ثالث آن چو پایی
که به عمرش راه آهن را ندیده و این اطلاعات فنی که آقای
فولادوند دارند ندارد پیش آمدی برایش کرد از آن بیمه ای
که از بركات اقدامات خوب و قوانین اخیر میتواند بهره مند
شود بهره مند گردد میفرمائید می شود بنده می گویم نمیشود
چون نحوه اجرای قوانین را که موافق از آن تصره به آن

ماده مفهوم مخالف دارد با هم مقابرت دارد در جلوی چشم
می بینم اگر ریاست محترم مجلس اجازه میفرمودند و
نمی فرمودند که از موضوع خارج نشوم بن مطلبی که تمام
دوستان نفاکترتی که الان بیش از ۶۰ نفرشان حاضر نیستند
توضیح میدادم که این جملات و مواد چطور ممکن است مورد
سوء استفاده مجریان قرار بگیرد وقتی که کاملاً روشن نیست
(دکتر رشتی - ابهامی ندارد) از روشنی مواد چه ضرری
دیده اید ابهامش این است بیمه شخص ثالث اگر لازم نیست
و اضافه بشود ضرر ندارد اگر لازم است و نوشته نشود ضرر
دارد بنا بر این ما هم قبول داریم تعداد اکثریت رای میدهند
تصویب هم میشود و ما کار دیگری نمیتوانیم بکنیم ولی
موافقت فرمائید وجدان شما هم راحت باشد بنده هم از این
صحبت کردن معذور نیامم و این برود به کمسیون و این جمله
را آنطوری که آقای بزدان پناه دلش میخواهد تنظیم کند و
مورد سوء استفاده قرار نگیرد زیرا با ترتیب فعلی اصولاً
بداگاه هم نمیرود آقای بزدان پناه برای اینکه طبق مقررات
نظر کارشناس قاطع خواهد بود

رئیس - آقای صادق احمدی فرمائید
صادق احمدی (معاون وزارت دادگستری) -
عرض کنم با توضیحاتی که از طرف نماینده محترم
داده شد بنده ضروری میدانم توضیحاتی بعرض نمایندگان

محترم برسانم البته اتخاذ تصمیم در مورد برگشتن لایحه به
کمسیون با مقام ریاست و نمایندگان محترم است دو مسئله در
این جا مورد بحث قرار گرفت که مآلاً منتهی باین پیشنهاد شد
یکی موضوع ماده ۱۳ و یکی مسئله بیمه ثالث در مورد ماده
۱۳ بنده باید تبرعشان برسانم بحث وضع این ماده این است
که چون در تصادفات رانندگی پای حیات انسانها در کار است
معمولاً مراجع انتظامی و قضائی بن قدری سخت گیری میکنند
و این بجا و مستحسن است چون همانطور که گفتم پای جان
انسان در میان است خدای نکرده بعضی وقتها چندین انسان
از بین رفته اند نتیجتاً مراجع صلاحیتدار برای تعقیب موضوع
بایستی تعقیب بیشتری بکنند اما این سختگیری مراجع
صلاحیتدار گاهی بنک سوء تفاهاتی برای مردم ایجاد میکند
و آن اینست که بعضی از مردم تصور می کنند در مورد تصادفات
رانندگی اصل تقصیر راننده است مگر خلافش ثابت شود البته
این خلاف اصل است چنین چیزی نیست ولی مردم زوی سابقه ای
که ایجاد شده است و روی سختگیری بجائی که معمول بوده است

این تصور برایشان ایجاد شده وقتی تصادفی شد اصل این است که راننده مقصر است بهمین علت هم است که خود نمایندگان محترمی که اکثر رانندگی می کنند ملاحظه فرموده اند که عابری در مقابل رانندگان بی اعتنائی می کنند چون میگویند این وظیفه تو است که ترمز بکنی اگر هم تصادف بکنیم این تو هستی که میروی بزندان من تقصیری ندارم و حال اینکه این درست نیست و این نوع مواد گنجائیده میشود در قوانین جنایت آقای فخر طباطبائی برای اینست که مردم هشدار بدهند و بگویند تروی خط آهن چون راننده بفراش جناب آقای فولادوند نمی تواند و بلافاصله ترمز بکند و اگر نکند بک خسارت قابل توجه مالی و جانی بیشتری پیدا خواهد شد نتیجه ای که مردم بشما هشدار میدهم که راننده ای که رعایت نظامات را بکنند مقصر نیست فکر نکنید چون راه آهن است بزم خودشان پولدار است و اگر تصادف کردید میروید بولی میگیرید ولی اینطور نیست مردم باید بدانند و این وظیفه آنهاست که بدانند از کجا عبور کنند و از کجا عبور نکنند بنابراین فلسفه ماده ۱۳ این بود است که رعایت نظامات و مقررات راه آهن را بکنند مقصر نیست و مسئولیت جزائی ندارد و بمردم و عابری هشدار داده میشود البته این را شده باید بتواند بک قاضی و معاون وزارت دادگستری عرض کنم که مفهوم این ماده این نیست که اگر رانندگان وسایط نقلیه راه آهن هر کاری دلشان خواست بکنند و هیچ مسئولیتی ندارند همچو چیزی نیست بعنوان نماینده وزارت دادگستری در کمیسیون چنین نظری نداشتم و نمایندگان که یک چنین چیزی را در کمیسیون تصویب کردند همچنین نظری نداشتند که راننده برود و هر کاری که دلش خواست بکند نه در این ماده و در ماده مربوط البته اگر پرونده ای تشکیل شود برای راننده ای و دلایلی باشد که راننده برخلاف قانون عمل کرده است سرعت مجاز در شاهراه بود کیلومتر بوده و ایشان با ۱۵۰ کیلومتر حرکت کرده و منجر شده است بقتل بنابراین خود راننده مقصر است پس وضع این ماده بنظر بنده اشکالی ندارد و هشدار است برای مردم در عین حال قانون نباید همیشه جنبه تنبیهی داشته باشد بلکه بایستی جنبه تنبیه هم داشته باشد در اینجا یک جنبه تنبیهی لازم دارد برای اینکه مردم و عابری متوجه باشند قسمت دوم فرمایش آقایان راجع به بیمه شخص ثالث بود همانطور که توضیح دادند جناب آقای شیخ الاسلامی رئیس محترم

کمیسیون و جناب آقای مانی و آقایان دیگر تشریف داشتند پشت تریبون توضیح دادند در ماده ۴ روی مذاکرات مفصلی که در کمیسیون دادگستری شد حتی جلسه مشترکی تشکیل دادند و باین نتیجه رسیدند که مسئولیت مطلق نوشته شود بجای مسئولیت که فعلاً نوشته شده متأسفانه بنده در مسافرت بودم نظر دادند که مسئولیت مطلق نوشته شود خواهش میکنم از محضر نمایندگان محترم بهر حال به چنین نتیجه ای رسیده اند که مسئولیت مطلق باشد چون مسئولیت مطلق نوشته شده بود روی تذکر بعضی از نمایندگان مسئله بیمه ثالث گنجائیده شد اما در این ماده چون مسئولیت جزائی نوشته شده و خوشبختانه کسی هم ایرادی نگرفته که مسئولیت مطلق نوشته شود چون مسئولیت جزائی است مسئولیت مدنی را ما نگفتم ندارد و هر مقرراتی در مورد بیمه ثالث باشد در این موارد قابل استفاده است برای ذینفع.

رئیس - نظر آقایان تا همین شد ؟

رامبد - با توضیحاتی که آقای معاون وزارت دادگستری دادند و من تقاضا میکنم که آن توضیحات را بخصوص در دادگستری منعکس بکنند و برای بیمه شخص ثالث مراعات بکنند بنده پیشنهاد را پس میگیرم.

رئیس - پیشنهاد پس گرفته شد نسبت به ماده ۱۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۱۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۴ - وزارت راه مکلف است هنگام ایجاد راههای جدید و راه آهن گذرگاههای ضروری و مجاری لازم را در نظر گرفته موجبات ارتباط طرفین راه احدائی را بنحو مقتضی فراهم نماید.

رئیس - در ماده ۱۴ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنید قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در کلیات آخر لایحه نظری نیست ؟ آقای فرهادپور فرمایند.

فرهادپور - بنده در شور اول این لایحه مطالبی بعرض رساندم که قسمتی از آن شاید در کمیسیون مورد توجه قرار گرفته باشد ولی تذکری را لازم میدانم لایحه است بمجلس داده شد دو شور گذشته باقیام و قعود اکثریت ۱۴ ماده اش

بصورت قانون درآمده است و آنچه که ما میگوئیم در این باره تذکر خواهد بود دیگر از جنبه قانونی خارج است در این لایحه همه چیز صحبت شد جز ضمانت اجرا برای آنچه که می می نویسیم وزارت راه مکلف است این کار را بکند وزارت راه مکلف است آن کار را بکند و وزارت راه آن کار را نکرده میشود؟ بنده در شور اول عرض کردم اگر شما از محصور کردن یک راه قصدتان این باشد که یک سیم بکشید بجهای بیگانه در این شاهراهها زیر ماشین میروند و من یقین دارم که قسمتی از گناه متوجه کسانی خواهد بود که بدون توجه باین مسئولیت شاهراهها را فقط بقصد اینکه دورش یک سیمی کشیده اند غیر قابل عبور دانسته شما در اینجا نوشته اید که وزارت راه مکلف است در ایجاد راههای جدید و راه آهن گذرگاههای ضروری، ایجاد بکند مفهومی مخالفش اینست که در راههای موجودتان چنین مسئولیتی ندارد آقای مهندس وثیق بنده حضورتان عرض کنم اخلاق و ایمان شخص وزیر راه و مختصات روحی شخص جناب عالی ممکن است در این فاصله زمانی برای ما این اعتماد را ایجاد کند که بدون توجه دادن و ذکر این مسائل شاید باین نتایج برسیم ولی بهر حال مادر این لایحه آنچه که مربوط بدولت است همه جا گفتیم مکلف ولی ما می دانیم که پشت سر این مکلف جنبه اجرایی برای آن گذاشته نشده و یک مسئله ای که شاید روزی هم در اینجا همکار محترم جناب آقای طباطبائی و عده ای از همکاران حزب مردم صحبت کردند که در این مورد واقعاً مسئولیت وجدانی ایجاد میکند مسئله مطلع کردن مردم است نسبت به عمود این قانون شما برای اطلاع مردم که آخر برنامه چهارم پنجاه درصدشان بیسوادند چه طرحی و چه وظیفه ای در نظر گرفته اید که ما فکر کنیم موکل جناب فولادوند که از منطقه انتخابیه ایشان راه آهن عبور میکند بدون اطلاع از این مسئله اگر روی آن خط عبور کرد و بیگانه یا بدون اطلاع و آشنائی از این قانونی که ما گذرانیدیم جانش و مالش از بین رفت بنظر من حالا که لایحه گذشته است تکالیفی دارید اولاً از نظر محصور کردن شاهراهها بصورتیکه واقعاً برای آدم غیر بالغ قابل عبور نباشد این مسئولیت اخلاقیست بکردن شما ثانیاً در مورد راه آهن شما مسئولیت دارید راه آهن در اکثر جاها از توی قضبات و دهات و شهرها عبور میکند در همین پاکستان ما سه محل عبور دارد و متأسفانه باید عرض کنم محل عبور شما آزاد است سوزن بان

خط یا تکبیهان هم ندارد و این مردم در روز بایستی چند هزار نفر بکرات از این طرف بان طرف بروند و بطور قطع و یقین راه آهن باید در محل هائیکه میگذرد و وقتی از توی آبادها عبور میکند حتماً بصورتی محصور بشود که بجهای صغیر که نه سواد خواندن این قانون را دارند و نه شعور درک این قانون خورشان بگردن ما و شما نباشد باین جهت بنده تکلیف اخلاقی ناشی از این قانون را برای اداره کنندگان وزارت راه اعلام کردم در تکلیف روشن کردن مردم بمواد این قانون هم متأسفانه معاون محترم وزارت اطلاعات تشریف ندارند ولی چون آقای قوام صدی امروز نعم البدل شده اند از ایشان تقاضا میکنم این مسئله را با وزارت اطلاعات در میان بگذارند بنظر من شما اگر یکسال متوالی هر روز این قانون را در رادیو بچند نوبت بخوانید تازه برای اینکه همه مردم بجزئیات این قانون واقف شوند کافی نخواهد بود

رئیس - نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنید قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه برای تصویب به مجلس سنا فرستاده میشود.

۷- تقدیم صورت جزء سهمیه حق عضویت و کمک دولت شاهنشاهی بابت مخارج سازمان های بین المللی بوسیله آقای قوام صدی معاون وزارت دارائی

رئیس - آقای قوام صدی فرمایشی دارید فرمایند.

قوام صدی (معاون وزارت دارائی) - با اجازه مقام محترم ریاست صورتی است از پرداختهای ارزی کشور بمناسبت عضویت در سازمانهای بین المللی که بایستی طبق تبصره ۲۶ قانون بودجه سال ۴۶ با تصویب کمیسیون محترم بودجه انجام بگیرد برای ارجاع به کمیسیون تقدیم میشود.

رئیس - به کمیسیون بودجه ارجاع می شود.

۸- اعلام وصول و قرائت نامه های مربوط به چهار لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - لوابی از مجلس سنا سیده است برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۲ (جنگ) در قبال لایحه شماره

